

«باسمہ تعالیٰ»

امیدنامه عرضه و معامله اوراق سلف موازی استاندارد گندم

عرضه کننده:

شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران

ضامن:

دولت جمهوری اسلامی ایران

بانک کشاورزی

مشاور عرضه:

کارگزاری بانک کشاورزی (سهامی خاص)

متعهد پذیره نویسی و بازارگردان:

صندوق سرمایه گذاری یکم کارگزاری بانک کشاورزی

با مجوز هیأت پذیرش بورس کالا

شماره:
تاریخ:
پست:

هیأت محترم پذیرش بورس کالای ایران باسلام و احترام

به پیوست امیدنامه به روزرسانی شده انتشار اوراق سلف موازی استاندارد گندم شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران که در تاریخ ۱۳۹۵/۶/۱۵ به تأیید هیأت مدیره شرکت رسیده است به حضورتان ایفاد می گردد.

نام	سمت	امضاء
علی قنبری	معاون وزیر - رئیس هیأت مدیره و مدیر عامل	
حسین ایرانشاهی	عضو هیأت مدیره و معاون آتاری و مالی	
حسن عباسی معروفان	عضو هیأت مدیره و معاون بازرگانی داخلی	
حبیب عزروعی	عضو هیأت مدیره و معاون برنامه ریزی	
عباس بذرافکن	عضو هیأت مدیره و معاون بازرگانی خارجی	

مهر و امضاء مدیر عامل:
www.gic-portal.com

مشخصات قرارداد سلف موازی استاندارد گندم	
نام ابزار ناآمین مالی	اوراق سلف موازی استاندارد گندم (به همراه اختیار خرید و فروش تبعی)
نوع اوراق	بانام، قابل معامله در بورس کالای ایران و معاف از مالیات
دارایی پایه	گندم خوراکی
مشخصات و استاندارد دارایی پایه	گندم خوراکی. طبق استاندارد شماره ۱۰۴ سازمان ملی استاندارد که در بخش معرفی محصول امیدنامه ذکر گردیده است.
هدف از عرضه	تأمین سرمایه در گردش شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران
بازار عرضه اولیه و معاملات ثانویه	بورس کالای ایران
مشخصات اوراق سلف	
حجم عرضه اولیه	حجم عرضه اولیه ۳۰,۲۰۰,۰۰۰ تن به شرط آن که ارزش کل اوراق از ۲۶,۵۰۰ میلیارد ریال بیشتر نباشد.
حداکثر حجم قابل عرضه	محدود به حجم عرضه اولیه
اندازه هر قرارداد	یک برگ (معادل ۱۰۰ کیلوگرم)
روش عرضه اولیه	روش عرضه گسترده با قیمت ثابت
سقف حجم هر سفارش	توسط بورس کالای ایران تعیین می شود.
حداقل تغییر قیمت هر سفارش	یک ریال
واحدهای پولی قیمت و ارزش مورد تسویه	ریال
قیمت خرید هر قرارداد	قیمت کشف شده در بورس کالای ایران تقسیم بر (نرخ اختیار فروش تبعی + ۱) - شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی، متعهد شد گندم غیرمشمول فروش یا زندهای را قبل از انتشار اوراق تا زمان سررسید اوراق صرفاً از طریق بورس کالای ایران عرضه و معامله نموده و از هرگونه عرضه محصول مذکور در خارج از بورس اجتناب نماید تا قیمت گندم بر این اساس کشف گردد. - در صورتی که ناشر اقدام به عرضه گندم در بورس کالا نکند، متعهد گردید حداکثر قیمت اختیار خرید، مبنای تسویه اوراق قرار گیرد.
قیمت اعمال اختیار فروش تبعی	قیمت عرضه اولیه، به علاوه ۲۰ درصد سالیانه آن قیمت، به صورت روز شمار (با توجه به بازه زمانی عرضه تا سررسید اوراق)
قیمت اعمال اختیار خرید تبعی	قیمت عرضه اولیه، به علاوه ۳۱ درصد سالیانه آن قیمت، به صورت روز شمار (با توجه به بازه زمانی عرضه تا سررسید اوراق)

قیمت خرید بازارگردان در معاملات ثانویه	قیمت عرضه اولیه به علاوه ۱۹ درصد سالیانه به صورت روزشمار
بازده اوراق	بازدهی این اوراق در دو حالت قابل تبیین است: (۱) در صورتی که قیمت دارایی پایه در سررسید کمتر از "قیمت اعمال اختیار فروش تبعی" باشد سرمایه گذاران می توانند از اختیار فروش استفاده کرده و نسبت به فروش قرارداد به قیمت "قیمت اعمال اختیار فروش تبعی" به شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران اقدام کنند. بدین ترتیب برای سرمایه گذاران، بازدهی در این بازه، حداقل معادل ۲۰ درصد سالیانه خواهد بود. (۲) در صورتی که قیمت دارایی پایه در سررسید بیشتر از "قیمت اعمال اختیار خرید تبعی" باشد، شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران می تواند از اختیار خرید استفاده کرده و نسبت به خرید قرارداد به قیمت "قیمت اعمال اختیار خرید تبعی" از دارندگان اوراق، اقدام کند. بدین ترتیب بازدهی برای سرمایه گذاران در این بازه حداکثر معادل ۳۱ درصد سالیانه خواهد بود.
مقاطع پرداخت سود	اوراق سلف موازی استاندارد، سود بین دوره های ندارد، در پایان دوره، خریدار می تواند نسبت به تحویل فیزیکی یا تسویه نقدی با توجه به قیمت دارایی پایه در سررسید و بر اساس قیمت اعمال اختیارات تبعی اقدام کند.
مدت قرارداد	متعاقباً همزمان با انتشار اطلاعیه عرضه اعلام خواهد شد.
دوره عرضه اولیه	متعاقباً در اطلاعیه عرضه اعلام خواهد شد.
معاملات ثانویه	
معاملات ثانویه	از طریق شبکه کارگزاران مورد تأیید سازمان بورس بر اساس ضوابط معاملات بورس کالا حداکثر ۱۰ روز کاری پس از پایان عرضه اولیه
شرایط بازارگردانی طی دوره معاملاتی	بازارگردان در طول عمر اوراق موظف است ضمن عملیات بازارگردانی، تقاضاهای فروش اوراق سلف موازی استاندارد موضوع این امیدنامه را در حداقل قیمت تضمین شده (شامل اصل مبلغ پرداخت شده در روز عرضه عمومی و سود ۱۹٪ سالیانه روزشمار) برای هر ورق بر اساس مقررات معاملات اوراق بهادار در بورس کالای ایران خریداری نموده و تقاضاهای خرید اوراق سلف موازی استاندارد موضوع این امیدنامه را نیز تا سقف اوراق در اختیار، به متقاضیان عرضه کند. ● توضیحات تکمیلی مندرج در بخش نحوه انجام معاملات (فصل سوم) امیدنامه سلف موازی استاندارد گندم،
حداقل سفارش انباشته بازارگردان	۵،۰٪ (نیم درصد) حجم کل اوراق
حداکثر تعهد معاملات روزانه بازارگردان	۱٪ (یک درصد) حجم کل اوراق
دامنه مغننه	۲ درصد
نقدشوندگی اوراق قبل از سررسید	صندوق سرمایه گذاری یکم کارگزاری بانک کشاورزی بر اساس مدل بازارگردانی تضمین حداقل قیمت، نقدشوندگی اوراق سلف گندم را قبل از سررسید تعهد می نماید و اوراق سلف را طی دوره معاملاتی به شرح سود ۱۹ درصد سالیانه به صورت روزشمار به علاوه قیمت اوراق در عرضه اولیه، بازخرید خواهد کرد.
کارمزد خرید و فروش اوراق	بر اساس مصوبه هیأت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار

سررسید و شرایط تحویل		
سررسید اوراق	متعاقباً همزمان با انتشار اطلاعیه عرضه اعلام خواهد شد.	
تاریخ ارائه درخواست تحویل فیزیکی	۱۰ روز پیش از سررسید	
دوره تحویل	حداکثر یک‌ماه پس از تاریخ سررسید	
مکان تحویل	انبارهای گندم تحت نظارت شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران با انتخاب شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران	
امکان تحویل فیزیکی و تسویه نقدی در پایان دوره معاملاتی	دوره تحویل فیزیکی پس از زمان سررسید اوراق، طبق برنامه زمانبندی ارائه شده توسط شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران شروع و به مدت یک‌ماه ادامه خواهد داشت. عدم ارائه درخواست جهت تحویل فیزیکی کالا ۱۰ روز پیش از تاریخ سررسید اوراق به‌منزله انصراف خریدار از تحویل دارایی پایه و انجام تسویه نقدی خواهد بود.	
حداقل اوراق جهت تسویه فیزیکی	۱۰۰ هزار قرارداد معادل ۱۰ هزار تن گندم	
شرایط لازم جهت تحویل کالا	• منوط به اعلام آمادگی تحویل از سوی دارندگان قراردادهای سلف موازی استاندارد (به ترتیبی که هیأت‌مدیره شرکت سپرده‌گذاری مرکزی تعیین و اعلام می‌کند) حداکثر تا پایان ساعت معاملاتی ۱۰ روز پیش از سررسید اوراق مذکور خواهد بود. • تنها دارندگان اوراق سلف مورد تأیید شرکت بازرگانی دولتی ایران که تا ۳۰ روز قبل از تاریخ سررسید اعلام می‌شود، می‌توانند جهت تحویل، اعلام آمادگی کنند. • حداقل تعداد قرارداد جهت تحویل فیزیکی، ۱۰۰ هزار قرارداد معادل ۱۰ هزار تن گندم است. عملیات اجرایی تحویل: • تحویل کالا در سررسید در انبارهای گندم تحت نظارت شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران با انتخاب شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران خواهد بود. • تمامی شرایط تحویل فیزیکی کالا مطابق با شرایط فروش کالا در بورس کالای ایران بر تحویل فیزیکی این قرارداد نیز حاکم است.	
خسارت ناشی از عدم تحویل کالا	شرکت، متعهد به پرداخت جریمه‌ای معادل ۰٫۲۵ (بیست‌وپنج صدم) درصد کالای تسویه نشده به ازای هر روز دیرکرد می‌باشد. (طبق استاندارد بورس کالای ایران)	
ارکان عرضه		
عرضه‌کننده	شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران	
 وزارت بازرگانی شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران		

 جمهوری اسلامی ایران	دولت جمهوری اسلامی ایران	ضامن
	بانک کشاورزی	
 صندوق سرمایه‌گذاری یکم کارگزاری بانک کشاورزی	صندوق سرمایه‌گذاری یکم کارگزاری بانک کشاورزی	متعهد خرید در عرضه اولیه
 صندوق سرمایه‌گذاری یکم کارگزاری بانک کشاورزی	صندوق سرمایه‌گذاری یکم کارگزاری بانک کشاورزی	بازارگردان
 شرکت کارگزاری بانک کشاورزی	کارگزاری بانک کشاورزی	مشاور پذیرش
 شرکت کارگزاری بانک کشاورزی	کارگزاری بانک کشاورزی	عامل عرضه
	شرکت بورس کالای ایران	محل انجام معاملات
دوره عرضه اولیه قرارداد: در اطلاعیه عرضه مشخص خواهد شد. تاریخ شروع معاملات ثانویه قرارداد: حداکثر ۱۰ روز پس از پایان دوره عرضه اولیه. تاریخ ارائه درخواست برای تسویه فیزیکی کالا: ۱۰ روز پیش از سررسید قرارداد. سررسید قرارداد: متعاقباً همزمان با انتشار اطلاعیه عرضه اعلام خواهد شد.		
اطلاعیه‌های مرتبط با اوراق سلف موازی استاندارد گندم در پایگاه رسمی شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران به نشانی gta-portal.com، بورس کالای ایران به نشانی www.ime.co.ir و شرکت کارگزاری بانک کشاورزی به نشانی www.agribourse.com درج خواهد شد.		

تذکر مهم:

- اعداد این امیدنامه فرضی است و به‌منظور آشنایی سرمایه‌گذاران علاقه‌مند به خرید اوراق سلف موازی گندم ارائه شده است. تاریخ‌ها و قیمت‌های نهایی بر اساس اعداد و ارقام واقعی و قطعی در اطلاعیه عرضه درج خواهد گردید.
- به استناد تبصره ۲ ماده ۱۳ دستورالعمل معاملات کالا و اوراق بهادار مبتنی بر کالا در بورس کالای ایران، مصوبه ۱۳۸۹/۴/۱۵ شورای عالی بورس و اوراق بهادار، اطلاعات منتشره در قالب امیدنامه جزء لاینفک اطلاعیه عرضه است.

فصل اول: کلیات

۸	 مقدمه
۸	 معرفی محصول
۹	 معرفی استاندارد ملی و بین‌المللی محصول
۱۰	 تولید، مصرف، روند قیمت و تجارت جهانی محصول
۱۵	 تولید، مصرف، روند قیمت و تجارت داخلی محصول
۲۱	 هدف از عرضه اوراق سلف
۲۱	 اصطلاحات و واژگان

فصل دوم: معرفی قرارداد سلف موازی استاندارد

۲۳	 مفهوم قرارداد سلف موازی استاندارد
۲۳	 ویژگی‌ها و مزایای اوراق سلف موازی استاندارد
۲۶	 مشخصات قرارداد سلف
۲۸	 محل مصرف منابع حاصل از انتشار اوراق سلف
۲۸	 عوامل ریسک
۲۹	 حسابداری اوراق سلف

فصل سوم: نحوه انجام معاملات

۳۱	 عرضه اولیه اوراق سلف گندم
۳۲	 معاملات ثانویه اوراق سلف گندم
۳۴	 فرایند تسویه و تحویل قراردادهای سلف گندم
۳۷	 خسارات

فصل چهارم - معرفی ارکان

۳۹	 عرضه کننده
۳۹	 موضوع فعالیت و وظایف شرکت
۴۰	 تاریخچه فعالیت
۴۱	 مشخصات اعضای هیأت مدیره
۴۱	 مشخصات حسابرس شرکت
۴۱	 سرمایه شرکت
۴۱	 وضعیت مالی شرکت
۴۴	 ضامن
۴۵	 مشاور عرضه و عامل عرضه
۴۵	 متعهد پذیرهنویسی و بازارگردان
۴۶	 پیوست ۱
۴۸	 پیوست ۲

فصل اول - کلیات

مقدمه

شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران، همواره به عنوان بازوی توانمند دولت در انجام وظایف تهیه و تأمین، خرید، ذخیره سازی و توزیع کالاهای اساسی کشور مطرح بوده و با برخورداری از تجربیات، امکانات و بدنه کارشناسی قوی، یکی از برندهای شناخته شده و معتبر جمهوری اسلامی ایران در بازار جهانی کالاهای اساسی به شمار می رود. به گونه ای که بسیاری از چالش ها و بحران های مرتبط با کمبود کالاهای اساسی و پرمصرف کشور در طول سالیان گذشته به سرپیجه تدبیر، توانمندی و اعتبار بین المللی این شرکت، مرتفع گردیده است.

این شرکت با عبور از سازوکارهای سنتی تأمین مالی برای سرمایه در گردش، بهره گیری از ابزارهای نوین مالی را جهت تحقق اهداف ترسیم شده، مدنظر قرار داده است. در حال حاضر برای تأمین مالی پروژه ها در ایران، ابزارهای متعددی نظیر اوراق مشارکت، انواع صکوک و ... طراحی و به بازار عرضه شده است که با توجه به الزامات و شرایط حاکم بر هر یک از این ابزارها، میزان منابع مورد نیاز و همچنین توان عملیاتی و مالی شرکت، بهره گیری از آنها حسب مورد برای شرکت سرمایه پذیر امکان پذیر می باشد.

شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران بر اساس نیاز خود اوراق سلف موازی استاندارد را برگزیده است. جزئیات مرتبط با مشخصات اوراق، حجم تأمین مالی مورد نظر، سازوکار معاملاتی و جذابیت بالقوه این ابزار برای سرمایه گذاران در امیدنامه حاضر به تفصیل ارائه خواهد شد.

معرفی محصول

غلات

گونه ای از خانواده گندمیان (گرامینه ها) هستند که گیاهان علفی تک لپه ای بوده و دانه های ریز آنها، مصرف خوراکی دارد. غلات، گیاهانی یک ساله هستند یعنی چرخه زندگی خود را در یک فصل زراعی به پایان می رسانند.

گندم

گندم یکی از مهم ترین انواع غلات است. گندم از گیاهان گل دار تک لپه ای یک ساله و بزرگترین گیاهان دانه دار است. خانواده گرامینه ها است. گندم، گل آذین سنبله ای دارد. از هر گره آن یک برگ به وجود می آید. سنبله گندم متشکل از دو گوم و

سه گلچه است. گاهی تعداد گلچه‌ها به ۹ هم می‌رسد. دانه گندم بین دو پوشش قاشق‌مانند به نام‌های پوشک بیرونی (لما) و پوشک درونی (پالنا) قرار گرفته‌است. برگ‌های گندم مانند برگ‌های سایر غلات (به‌جز ذرت و ارزن)، نازک و کم‌عرض بوده و زبانه‌های کوچکی دارند.

تعریف مؤسسه استاندارد (راهنمای درجه‌بندی گندم)

به غله‌ای که قبل از برداشت ضایعات بوجاری، حاوی ۵۰ درصد یا بیشتر گندم معمولی، گندم چماقی و گندم دوروم و حداکثر ۱۰ درصد از غلات دیگری که برای آن‌ها استانداردهایی تحت قانون استانداردهای غله تدوین گردیده است، باشد و همچنین بعد از برداشت ضایعات بوجاری حاوی ۵۰ درصد یا بیشتر دانه‌های کامل از یکی یا بیشتر این گندم‌ها باشد گفته می‌شود. دانه‌های کامل، دانه‌هایی هستند که سه‌پنجم یا بیشتر از آن موجود است.

معرفی استاندارد ملی و بین‌المللی محصول

گندم بر اساس رنگ، دانه و خصوصیات مختلف به هشت رده تقسیم می‌شود. این هشت رده عبارتند از: گندم بهاره قرمز سخت، گندم زمستانه قرمز سخت، گندم دوروم، گندم سخت سفید، گندم نرم سفید، گندم بدون رده، گندم مخلوط، رده‌های گندم بهاره قرمز سخت. طبق استاندارد ۱۰۴ سازمان ملی استاندارد ایران، گندم با توجه به معیارهای مختلف به ۴ درجه تقسیم می‌شود که در جدول ذیل قابل مشاهده است.

جدول شماره (۱) استاندارد ۱۰۴ سازمان ملی استاندارد ایران

درجه	ویژگی	کمیته وزن محلی بر حسب کیلوگرم بر هکتار	بیشینه آفت سفید (درصد وزنی)					بیشینه آفت غیر سفید (درصد وزنی)					درصد پروتئین بر اساس ماده خشک		
			دانه‌های سایر غلات	دانه سبک و چروکیده	دانه جواره زده	دانه تغییر رنگ یافته در جواره	دانه خضره زده / به استثنای سب (رده)	بیشینه معیار آفت سفید	بیشینه آفت غیر		از کوب (یا شک)	دانه سیاه‌رنگ زده		دانه ترک زده	دانه‌های نامنظم
									بذور سمی	بذور غیر سمی					
درجه یک	۷۹	۲	۴	۱	۱	۱	۱۶	۵	۰	۰	۰	۰	۰	۱۲	
درجه دو	۷۶	۶	۵	۲	۲	۲	۲۴	۸	۰	۰	۰	۰	۰	۱۵	
درجه سه	۷۳	۷	۸	۶	۳	۳	۳۳	۱۲	۰	۰	۰	۰	۰	۱۵	
درجه چهار	۶۰	۷	۸	۱۰	۱۰	۱۰	۳۳	۱۲	۰	۰	۰	۰	۰	۱۵	

* گندم درجه ۳، ۲، ۱ مخصوص خوراک "انسان" و گندم درجه ۴ فقط مخصوص خوراک "دام و طیور" می‌باشد.

* میزان سیاهک ناقص گندم برای همه درجه‌های گندم باید صفر باشد.

* مرجع ذی‌صلاح برای تشخیص بذور سمی و غیر سمی، وزارت جهاد کشاورزی - سازمان حفظ نباتات و مؤسسه تحقیقات گیاه پزشکی می‌باشد.

تولید، مصرف، روند قیمت و تجارت جهانی محصول

میزان تولید و مصرف جهانی گندم

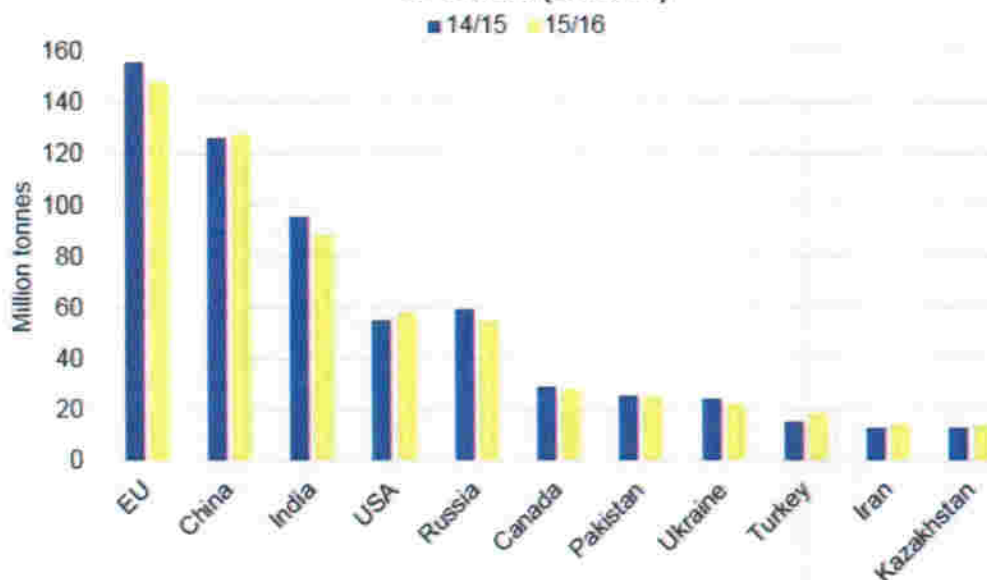
جدول شماره (۲) تولید و مصرف جهانی گندم ارقام به میلیون تن

عنوان	۱۴-۲۰۱۳	۱۵-۲۰۱۴	۱۶-۲۰۱۵
تولید جهانی	۷۱۵	۷۳۳	۷۳۵
مصرف جهانی	۶۹۳٫۹	۷۱۳	۷۲۶

طبق پیش‌بینی‌های صورت گرفته، میزان تولید جهانی گندم از ۷۱۵ میلیون تن در سال زراعی ۲۰۱۳-۲۰۱۴ به ۷۳۵ میلیون

تن در سال ۲۰۱۵-۲۰۱۶ خواهد رسید.

Wheat production estimates (2014/15) and forecasts (2015/16)

نمودار شماره (۱) مقایسه تولید جهانی گندم در دو سال اخیر

نمودار شماره (۲) مقایسه تولید و مصرف جهانی گندم

همان گونه که در نمودار مشخص شده است، تقریباً تمام گندم تولید شده به مصرف می‌رسد و علت آن را می‌توان دوره عمر کوتاه محصول به دلیل فسادپذیری، عنوان کرد.

فهرست بزرگ‌ترین تولیدکنندگان جهانی گندم در جدول زیر آمده است. بیش‌ترین میزان تولید گندم در کشورهای اتحادیه اروپا صورت می‌گیرد.

ارقام به میلیون تن

جدول شماره (۳) تولید جهانی گندم به تفکیک کشور

ردیف	کشور	سال	۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۵
۱	اتحادیه اروپا		۱۴۳٫۶	۱۵۷٫۰	۱۵۵٫۰
۲	چین		۱۲۱٫۹	۱۲۶٫۳	۱۲۹٫۹
۳	هند		۹۳٫۵	۹۵٫۹	۸۸٫۹
۴	روسیه		۵۲٫۱	۵۹٫۷	۵۹٫۸
۵	آمریکا		۵۸٫۱	۵۵٫۱	۵۵٫۸
۶	کانادا		۳۷٫۵	۳۹٫۴	۳۶٫۱
۷	پاکستان		۲۴٫۲	۲۶٫۰	۲۷٫۰
۸	استرالیا		۲۵٫۳	۲۳٫۷	۲۶٫۰
۹	اوکراین		۲۲٫۳	۲۴٫۱	۲۵٫۸
۱۰	ترکیه		۲۲٫۱	۱۹٫۰	۲۲٫۵
۱۱	ایران		۱۴٫۰	۱۴٫۰	۱۴٫۰
۱۲	قزاقستان		۱۴٫۰	۱۳٫۰	۱۳٫۰
۱۳	آرژانتین		۹۹٫۲	۱۳٫۹	۱۰٫۸
۱۴	مصر		۸٫۸	۸٫۸	۹٫۰
۱۵	سایر کشورها		۶۹٫۱	۶۷٫۳	۷۰٫۴
	مجموع تولید جهانی		۷۱۵٫۶	۷۳۳٫۰	۷۳۵

میزان تولید در کشورهای اتحادیه اروپا از حدود ۱۴۳ میلیون تن در سال ۲۰۱۳ به ۱۵۵ میلیون تن در سال ۲۰۱۵ افزایش و میزان تولید در سال ۲۰۱۵ نسبت به سال قبل از آن کاهش یافته است. چین به‌عنوان دومین تولیدکننده جهانی میزان تولید خود

را از حدود ۱۲۱ به ۱۲۹,۹ میلیون تن در سال ۲۰۱۵ افزایش داده است. همچنین میزان تولید گندم این کشور در سال ۲۰۱۵ نسبت به سال قبل از آن افزایش داشته است.

ایران در رده‌بندی تولید جهانی گندم در جایگاه یازدهم قرار دارد. حجم تولید این محصول در ایران در سال ۲۰۱۵ به میزان ۱۴ میلیون تن بوده است.

میزان تولید جهانی گندم برای سال ۲۰۱۶ حدود ۷۱۲,۷ میلیون تن پیش‌بینی می‌شود که تقریباً ۲۰ میلیون تن کمتر از سال ۲۰۱۵ خواهد بود.

تنزل سالانه تولید جهانی گندم به‌طور عمده نتیجه کاهش انتظاری تولید در روسیه و اوکراین است، به‌طوری که کشت گندم در این دو کشور تحت تأثیر آب‌وهوای خشک واقع شده است. همچنین پیش‌بینی می‌شود تولید گندم در مراکش و اتحادیه اروپا کاهش یابد. به ترتیب دو عامل خشک‌سالی و کاهش عملکرد از دلایل کاهش تولید گندم در مراکش و اتحادیه اروپا است. انتظار می‌رود چین به‌عنوان منطقه‌ای برای جبران کاهش تولید گندم عمل نماید و در سال ۲۰۱۶ تولید نسبتاً بالاتری داشته باشد. این احتمال وجود دارد که هند نیز تولید بیشتری نسبت به سال گذشته داشته باشد.

صادرکنندگان جهانی گندم

گندم به‌عنوان یک کالای صادراتی به‌طور گسترده و به میزان ۱۳۴ میلیون تن یا به‌عبارتی ۲۰ درصد تولید جهانی مورد دادو-ستد قرار می‌گیرد. طبق گزارش فائو ۲۰۱۳، آمریکا، فرانسه، استرالیا، کانادا و روسیه بزرگ‌ترین صادرکنندگان گندم در جهان به‌شمار می‌روند. آرژانتین به‌طور سنتی یک صادرکننده بزرگ به‌حساب می‌آید اما در سال‌های اخیر با حجم ۶ میلیون تن به جایگاه هشتم صادرکنندگان این محصول نزول کرده است.

جدول شماره (۴) صادرکنندگان جهانی گندم

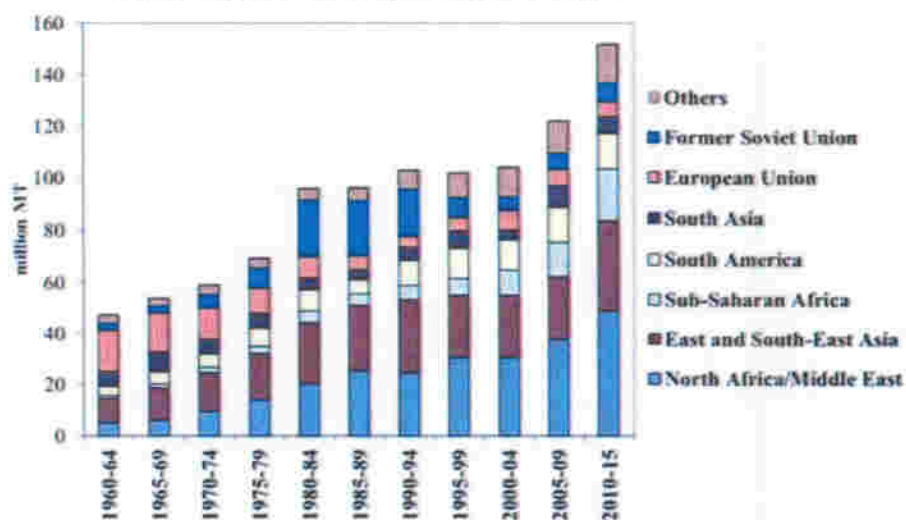
ارقام به میلیون تن

کشور	تولید	مصرف	صادرات
آمریکا	۵۸	۲۴,۲	۲۷
فرانسه	۳۹	۱۸,۴۶	۱۸
استرالیا	۲۳	۶,۷	۱۶
کانادا	۳۸	۱۸,۸	۱۵
روسیه	۵۲	۳۵,۸	۱۴

واردکنندگان جهانی گندم

بر اساس نمودار زیر، بیشترین واردات گندم در ۵ سال گذشته توسط مناطق شمال آفریقا و خاورمیانه صورت گرفته است. پس از آن مناطق شرق و جنوب شرق آسیا بزرگترین واردکنندگان گندم به شمار می‌روند. الگوی غذایی، اقلیم، شرایط کشت محصولات کشاورزی و میزان جمعیت کشورهای واقع شده در این مناطق از دلایل مؤثر بر حجم واردات آنها می‌باشد.

Wheat Importers by Region, 5-year averages

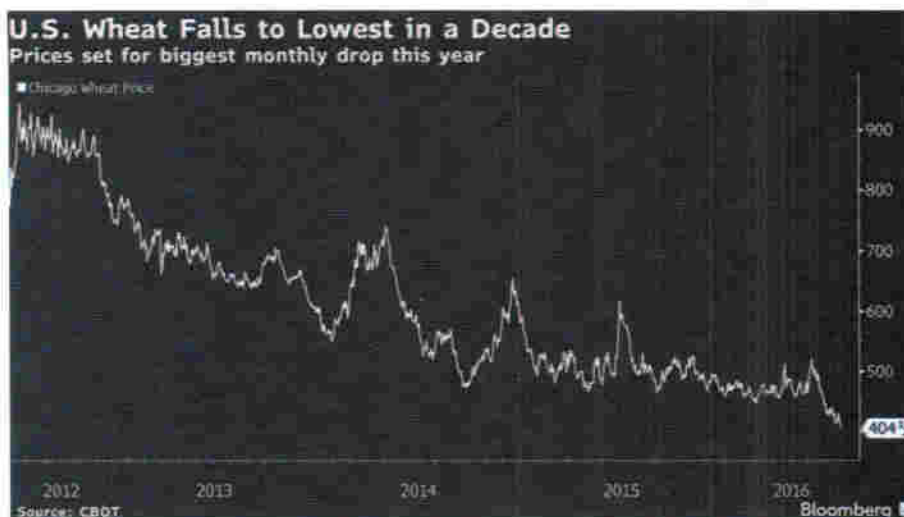
Source: USDA, Foreign Agricultural Service, Production, Supply and Distribution (PS&D) Database.

نمودار شماره (۳) واردکنندگان جهانی گندم

روند قیمت جهانی

روند قیمت جهانی گندم در نمودار زیر قابل مشاهده است.

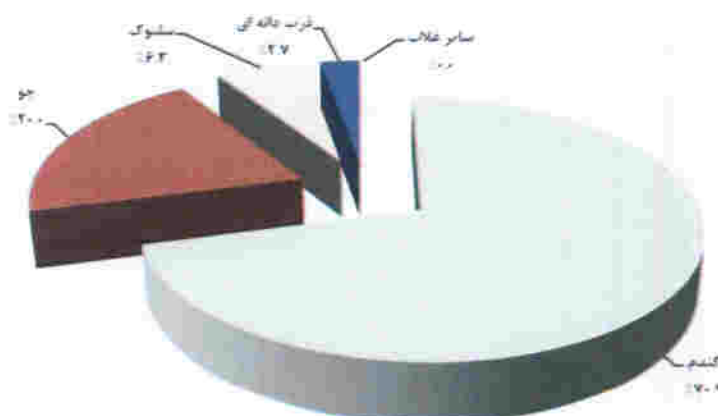

نمودار شماره (۴) روند قیمت جهانی گندم

تولید، مصرف، روند قیمت و تجارت داخلی محصول

سطح برداشت

در سال زراعی ۹۳-۹۲، از حدود ۱۱,۸۴ میلیون هکتار سطح برداشت محصولات زراعی، حدود ۸,۵۵ میلیون هکتار معادل ۷۲,۲ درصد به غلات اختصاص داشته که از این مقدار، ۴۳,۷۴ درصد مربوط به اراضی با کشت آبی و ۵۶,۲۶ درصد باقیمانده به صورت کشت دیم بوده است. سطح برداشت گندم حدود ۶ میلیون هکتار معادل ۷۰,۹ درصد از کل سطح برداشت غلات می-باشد.

نمودار شماره (۵) سطح برداشت گندم نسبت به کل غلات

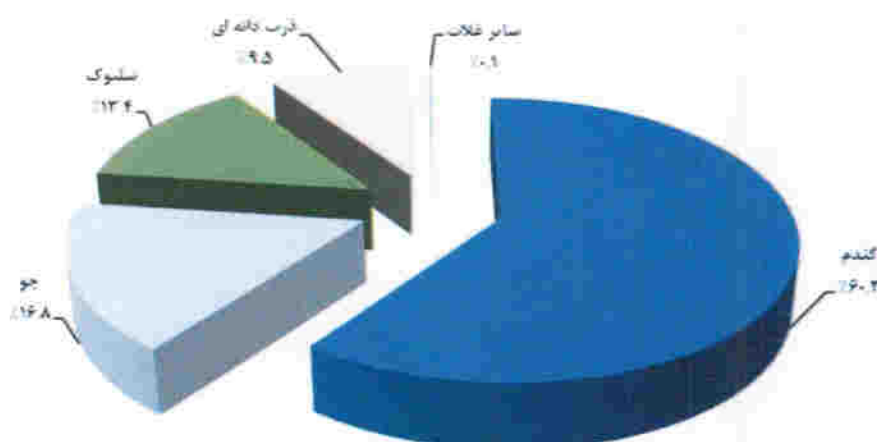
تولید

گندم در ۳۱ استان و حدود ۴۰۰ شهر و شهرستان کشور کشت می‌شود و بیشترین سطح کشت محصولات کشاورزی را به خود اختصاص داده است. بزرگ‌ترین تولیدکنندگان گندم کشور عبارتند از: خوزستان، فارس، گلستان، کرمانشاه، کردستان، لرستان، خراسان رضوی و آذربایجان‌های غربی و شرقی.

سطح زیر کشت گندم در کشور حدود ۶ میلیون هکتار و بیش از ۵۰ درصد زراعت کشور را به خود اختصاص داده است. گندم آبی با مساحت حدود ۲,۲ میلیون هکتار حدود ۳۵ درصد و سطح گندم دیم ۴ میلیون هکتار حدود ۶۵ درصد زراعت گندم کشور را تشکیل می‌دهد.

تولید گندم در ابتدای دهه ۶۰، برابر ۶۶۶ میلیون تن بود. این مقدار بر اساس گزارشات موجود در سال ۸۶ به حداکثر خود معادل ۱۵,۸۹ میلیون تن رسید. البته روند افزایش تولید در طول سال‌ها یکسان و تدریجی نبوده و طی برخی سنوات، تحت تأثیر عوامل اقلیمی مانند خشک‌سالی و همچنین نارسائی‌های پشتیبانی، با نوساناتی مواجه بوده است.

از مجموع ۷۴,۰۷ میلیون تن تولید محصولات زراعی در سال زراعی ۹۲-۹۳، حدود ۱۷,۶ میلیون تن معادل ۲۳,۸ درصد غلات بوده که ۷۴,۲۱ درصد آن از اراضی با کشت آبی و ۲۵,۷۹ درصد بقیه از اراضی با کشت دیم حاصل شده است. میزان تولید گندم در حدود ۱۰,۶ میلیون تن معادل ۶۰,۳ درصد از تولید غلات بوده است.

نمودار شماره (۶) میزان تولید گندم نسبت به کل غلات

ارقام به تن

جدول شماره (۵) میزان گندم تولیدشده در ۴ سال اخیر

نام محصول	تولید ۹۱-۱۳۹۰	تولید ۹۲-۱۳۹۱	تولید ۹۳-۱۳۹۲	تولید ۹۴-۱۳۹۳
گندم	۸,۸۱۶,۰۰۰	۹,۳۰۴,۰۰۰	۱۰,۵۷۹,۰۰۰	۱۱,۲۰۰,۰۰۰

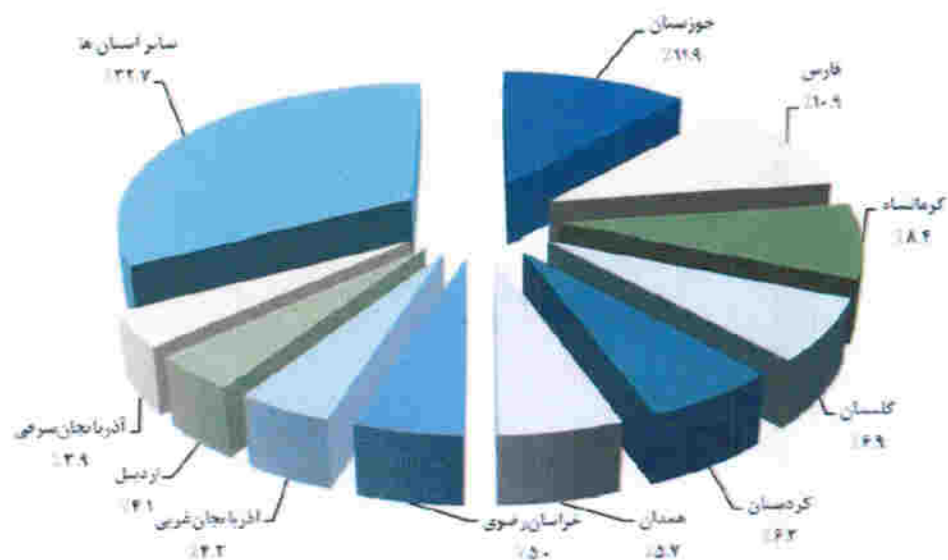
ارقام به تن

جدول شماره (۶) سطح زیر کشت و میزان گندم تولیدشده در سال زراعی ۹۲-۹۳ به تفکیک استان

نام استان	سطح			تولید		
	آبی	دیم	جمع	آبی	دیم	جمع
آذربایجان شرقی	۸۲,۱۳۱	۳۰۳,۶۵۴	۳۸۵,۷۸۵	۲۲۷,۰۳۴	۱۹۰,۱۵۴	۴۱۷,۱۸۸
آذربایجان غربی	۸۳,۸۱۷	۲۶۷,۰۳۲	۳۵۰,۸۴۹	۲۴۱,۲۳۸	۲۱۶,۴۳۸	۴۵۷,۶۷۶
اردبیل	۸۷,۲۸۰	۲۴۷,۵۰۸	۳۳۴,۸۸۸	۲۷۱,۴۶۳	۱۶۰,۹۹۸	۴۳۲,۴۶۱
اصفهان	۵۹,۹۳۳	۷۸,۲۴۸	۱۳۸,۱۸۰	۱۸۶,۴۰۷	۱۷,۹۰۴	۲۰۴,۳۱۱
البرز	۹,۳۶۶	-	۹,۳۶۶	۳۵,۹۳۰	-	۳۵,۹۳۰
ایلام	۵۱,۴۸۸	۸۸,۹۵۶	۱۴۰,۴۴۴	۱۵۹,۱۷۲	۸۷,۴۲۶	۲۴۶,۵۹۸
بوشهر	۱۸,۲۷۵	۱۰۳,۰۱۹	۱۲۱,۲۹۴	۵۲,۵۶۴	۵۶,۸۸۴	۱۰۹,۴۴۸
تهران	۳۹,۰۰۰	۲,۰۰۱	۴۱,۰۰۱	۱۱۶,۳۲۹	۱,۰۵۳	۱۱۷,۳۸۲
چهارمحال و بختیاری	۴۶,۳۰۷	۴۳,۵۹۲	۸۹,۸۹۹	۸۱,۸۳۴	۳۷,۳۵۷	۱۱۹,۱۹۱
خراسان جنوبی	۲۰,۴۹۹	۲,۵۶۱	۲۳,۰۶۰	۵۰,۶۶۷	۲,۷۷۲	۵۳,۴۳۹
خراسان رضوی	۱۶۹,۷۱۸	۹۸,۱۴۰	۲۶۷,۸۵۸	۴۹۱,۱۸۵	۲۲,۴۷۳	۵۱۳,۶۵۸
خراسان شمالی	۴۰,۹۳۵	۱۳۲,۵۹۰	۱۷۳,۵۲۵	۹۹,۰۱۱	۹۲,۱۷۹	۱۹۱,۱۹۰
خوزستان	۳۷۶,۷۹۴	۱۳۵,۱۷۱	۵۱۱,۹۶۵	۱,۱۳۴,۹۸۴	۱۱۵,۹۷۲	۱,۲۵۰,۹۵۶
زنجان	۲۵,۸۵۸	۲۹۵,۶۰۳	۳۲۱,۴۶۱	۸۱,۹۲۳	۲۷۹,۰۷۷	۳۶۱,۰۰۰
سمنان	۳۰,۵۹۳	۶,۷۲۶	۳۷,۳۱۹	۸۶,۳۰۷	۵,۰۹۰	۹۱,۳۹۷
سیستان و بلوچستان	۸۲,۹۰۹	۲,۴۱۰	۸۵,۳۱۸	۱۷۷,۵۲۷	۱,۳۷۴	۱۷۸,۹۰۱
فارس	۳۰۱,۰۴۹	۱۰۷,۰۰۰	۴۰۸,۰۴۹	۱,۰۴۱,۱۲۷	۱۰۸,۸۷۳	۱,۱۵۰,۰۰۰
قزوین	۵۴,۰۹۰	۹۹,۵۹۹	۱۵۳,۶۸۹	۲۰۶,۶۴۰	۷۶,۴۱۷	۲۸۳,۰۵۷
قم	۱۰,۰۲۴	۱,۴۰۸	۱۱,۴۳۰	۳۰,۲۱۶	۹۹۳	۳۱,۲۰۹
کردستان	۳۴,۸۲۷	۵۳۶,۸۲۸	۵۷۱,۶۵۵	۱۶۳,۶۳۳	۴۹۷,۴۶۴	۶۶۱,۰۹۷
کرمان	۴۵,۴۸۷	۳۲۴	۴۵,۸۱۱	۱۶۵,۴۰۰	۴۹۳	۱۶۵,۸۹۲
کرمانشاه	۱۰۷,۲۰۱	۳۲۴,۶۴۴	۴۳۱,۸۴۵	۴۹۹,۹۸۸	۳۸۸,۸۶۰	۸۸۸,۸۴۸
کهگیلویه و بویراحمد	۲۸,۱۱۸	۷۸,۳۵۲	۱۰۶,۴۷۰	۷۴,۱۴۰	۹۴,۰۳۹	۱۶۸,۱۷۹
گلستان	۱۶۸,۳۱۵	۲۰۹,۹۶۷	۳۷۰,۲۸۳	۴۰۲,۴۳۸	۳۳۲,۳۴۵	۷۳۴,۷۸۳
گیلان	۶۸	۸,۱۱۲	۸,۱۸۰	۱۵۱	۷,۹۷۰	۸,۱۲۱
لرستان	۶۱,۱۵۸	۱۸۶,۵۳۹	۲۴۷,۶۹۷	۱۹۸,۵۰۱	۱۷۴,۱۶۳	۳۷۲,۶۶۴
مازندران	۱۲,۴۳۷	۴۳,۵۵۷	۵۵,۹۹۳	۴۱,۳۰۶	۱۱۷,۰۳۵	۱۵۸,۳۴۱
مرکزی	۴۵,۰۰۱	۱۴۵,۰۰۱	۲۱۰,۰۰۲	۲۳۰,۴۳۸	۱۳۵,۶۰۶	۳۶۶,۰۴۴
هرمزگان	۱۱,۹۹۶	-	۱۱,۹۹۶	۴۷,۴۹۷	-	۴۷,۴۹۷
همدان	۸۹,۲۳۷	۳۲۵,۰۰۲	۴۱۴,۲۳۸	۳۲۸,۴۸۷	۲۶۹,۵۱۳	۵۹۸,۰۰۰
یزد	۱۹,۶۴۴	-	۱۹,۶۴۴	۴۴,۱۱۰	-	۴۴,۱۱۰
جنوب استان کرمان	۴۰,۰۶۳	-	۴۰,۰۶۳	۱۰۰,۳۲۴	-	۱۰۰,۳۲۴
کل کشور	۲,۴۵۵,۷۰۶	۳,۸۰۵,۵۴۳	۶,۰۶۱,۲۴۸	۷,۰۷۷,۷۷۶	۳,۵۰۰,۹۲۳	۱۰,۵۷۸,۶۹۹

در سال زراعی ۹۳-۱۳۹۲ استان خوزستان با حجم تولید بیش از ۱,۲۶۰ تن، در حدود ۱۱,۹ درصد از گندم کشور را تولید و در جایگاه نخست قرار گرفت. استان های فارس با ۱,۱۵۰ تن، کرمانشاه با ۸۸۸ تن، گلستان با ۷۳۴ تن، کردستان با ۶۶۱ تن، همدان با ۵۹۸ تن و خراسان رضوی با ۵۲۳ تن، در مقام های دوم تا هفتم تولید گندم در کشور قرار دارند.

تعداد شماره ۷ (تولید گندم به تفکیک استان‌ها)

مصرف

طبق آمار اعلام شده وزارت کشاورزی، میزان مصرف داخلی گندم (نانوایی) در حدود ۹ میلیون تن و مصرف صنایع و صنعت در حدود ۲ میلیون تن است. بخش اعظم این نیاز از تولیدات داخل کشور و مابقی از طریق واردات تأمین می‌شود.

صادرات و واردات گندم در ایران

بر اساس آمار اعلام شده در خصوص مصرف گندم در ایران و نیاز داخل به این کالا، صادراتی در این زمینه صورت نمی‌گیرد اما یکی از اقلام مهم وارداتی کشور در سال‌های گذشته، گندم بوده است.

مطابق آمار اعلام شده گمرک ایران، در سال ۹۴ حجم واردات کالا به کشور ۳۵ میلیون و ۷۰ هزار تن بوده که از این مقدار در حدود ۱ میلیون و ۷۵۰ هزار تن گندم به کشور وارد شده است. در چهارماهه نخست سال ۹۵ میزان واردات گندم به کشور در حدود ۸۱۰ هزار تن بوده که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل در حدود ۱۰.۸ درصد کاهش داشته است.

جدول شماره ۷ (میزان واردات گندم در ۴ ماهه نخست سال ۹۵)

نام کالا	چهار ماهه نخست سال ۱۳۹۵				چهار ماهه نخست سال ۱۳۹۴				درصد تغییرات	
	وزن (کیلوگرم)	ارزش (دلار)	سهم وزن	سهم ارزش	وزن (کیلوگرم)	ارزش (دلار)	سهم وزن	سهم ارزش	وزن	ارزش
گندم	۸۱۰,۳۵۰,۳۵۰	۳۰۵,۵۹۵,۱۱۴	۸.۱۴	۱.۶۰	۹۰۹,۱۵۷,۰۲۶	۲۶۷,۶۸۴,۸۵۳	۷.۹۶	۱.۹۳	-۱۰.۸۸	-۲۳.۳۰

قیمت گذاری گندم در ایران

بر اساس قانون تضمین خرید محصولات اساسی کشاورزی مصوب ۱۳۶۸/۰۶/۲۱، به منظور حمایت از تولید محصولات اساسی کشاورزی و ایجاد تعادل در نظام تولید و جلوگیری از ضایعات این محصولات و ضرر و زیان کشاورزان، دولت موظف است همه ساله خرید محصولات اساسی کشاورزی مانند گندم، برنج، جو، ذرت، چغندر، پنبه و ش، دانه های روغنی، چای، سیب زمینی، پیاز و حبوبات را تضمین نموده و حداقل قیمت خرید تضمینی را اعلام و نسبت به خرید آن ها از طریق واحدهای ذی ربط اقدام نماید. بر اساس قانون مذکور، وزارت جهاد کشاورزی موظف است، هر سال قیمت خرید تضمینی محصولات مورد اشاره را با رعایت هزینه های واقعی تولید و در یک واحد بهره برداری متعارف و فقط رابطه مبادله در داخل و خارج بخش کشاورزی تعیین و حداکثر تا آخر تیرماه به هیأت دولت تقدیم نماید. قیمت های مصوب باید قبل از آغاز سال زراعی (شهریورماه) از طریق رسانه های عمومی اعلام گردد.

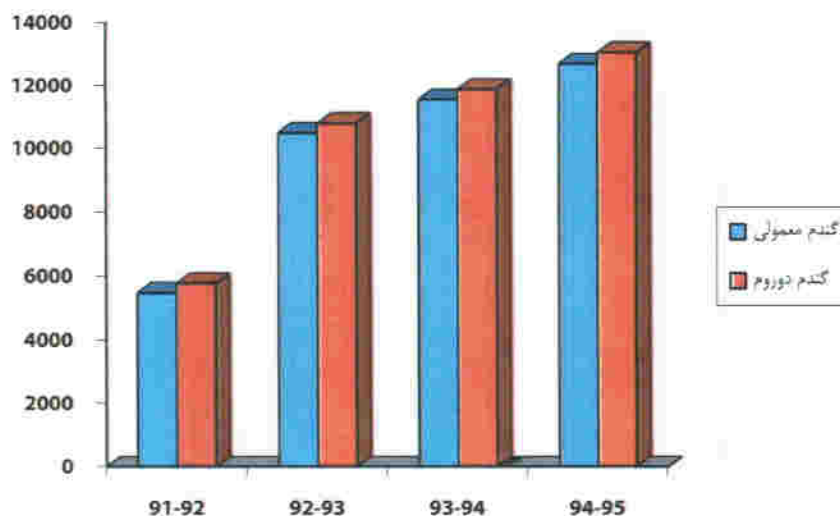
به دلیل بالاتر بودن قیمت اعلام شده دولت در خرید تضمینی گندم، تولیدکنندگان تمایل دارند محصول خود را تماماً به نمایندگی دولت در امر خرید تضمینی گندم (شرکت بازرگانی دولتی ایران) بفروشند. از مجموع گندم خریداری شده توسط شرکت بازرگانی، در حدود ۴۲۰،۰۰۰ تن گندم دوروم است.

در جدول زیر روند قیمت خرید تضمینی گندم برای ۴ سال زراعی اخیر، آمده است.

جدول شماره (۸) قیمت گذاری خرید تضمینی گندم داخلی
(ارقام به ریال)

ردیف	نام محصول	قیمت سال ۱۳۹۱-۹۲	قیمت سال ۱۳۹۲-۹۳	قیمت سال ۱۳۹۳-۹۴	قیمت سال ۱۳۹۴-۹۵
۱	گندم خوراکی	۵،۵۰۰	۱۰،۵۰۰	۱۱،۵۵۰	۱۲،۷۰۵
۲	گندم دوروم	۵،۸۰۰	۱۰،۸۰۰	۱۱،۸۸۰	۱۳،۰۶۸

تیمار شماره (۸) روند قیمت گذاری گندم در ۴ سال گذشته

شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران به عنوان تنها نماینده دولت در خرید گندم، محصول گندم تولید شده توسط کشاورزان را با قیمت حدود ۱۲,۰۰۰ ریال به ازای هر کیلو خریداری نموده و در دو رده گندم یارانه‌ای و گندم آزاد به کارخانه‌های تولید آرد تحویل می‌دهد. گندم یارانه‌ای با قیمت ۶۶۵۰ ریال و گندم آزاد با قیمت ۹,۰۰۰ ریال در اختیار تولیدکننده‌های آرد قرار می‌گیرد. در مورد گندم آزاد لازم به تذکر است که اگر خریدار بتواند میزان گندم مورد نیاز خود را از خارج از کشور تهیه نماید از شرکت بازرگانی دولتی ایران خرید نخواهد کرد. قسمت اعظم گندم (به شکل آرد) به مصرف نهایی نانوائی‌ها می‌رسد. از میزان مصرف سالانه، در حدود ۷,۵ میلیون تن گندم در قالب گندم یارانه‌ای و مابقی در قالب گندم آزاد به نانوائی‌ها تحویل داده می‌شود. همچنین در صورت وجود مازاد، باقی‌مانده گندم خریداری شده از کشاورزان برای مصارف سال‌های بعد، انبار می‌گردد.

جدول شماره (۹) قیمت گذاری فروش گندم
ارقام به ریال

ردیف	نام محصول	قیمت سال ۱۳۹۱-۹۲	قیمت سال ۱۳۹۲-۹۳	قیمت سال ۱۳۹۳-۹۴	قیمت سال ۱۳۹۴-۹۵
۱	گندم یارانه‌ای	۴۶۵۰	۴۶۵۰	۶۶۵۰	۶۶۵۰
۲	گندم آزاد	-	-	-	۹,۰۰۰

در مورد نهاد مسئول رسیدگی به جرائم مربوط به گندم، رسیدگی به تخلفات و جرائم ماده ۱۱۰ قانون برنامه پنج ساله توسعه در راستای سیاست‌های کلی اصلاح الگوی مصرف به منظور اصلاح الگوی مصرف نان شامل اصلاح ساختار تولید، بهبود فرایند

توسعه تولید انواع نان‌های با کیفیت، بهداشتی و متناسب با ذائقه و فرهنگ مردم، حفظ ذخیره استراتژیک گندم، تنظیم مبادلات تجاری گندم و آرد با هدف تنظیم بازار داخلی و استفاده از نیروی انسانی آموزش دیده در فرآیند تولید نان و در فضای رقابتی و انجام امور از طریق بخش غیردولتی اعم از خصوصی و تعاونی، سیاست‌گذاری اهداف و نظارت بر عهده شورای اقتصاد است و وزارت صنعت، معدن و تجارت به‌عنوان دستگاه متولی تنظیم بازار نان تعیین شده که بر اساس مصوبات شورای مذکور انجام وظیفه می‌نماید. رسیدگی به تخلفات و جرائم و تعزیرات مربوط به گندم، آرد و نان فقط مربوط به موارد یارانه‌ای است و مطابق فصل هشتم قانون نظام صنفی مصوب ۱۳۸۲/۱۲/۲۴ عمل می‌شود و قوانین عام و خاص معایر لغو می‌گردد. در دیگر موارد مربوط نیز تنها قانون اخیرالذکر حاکم است.

هدف از عرضه اوراق سلف

شرکت بازرگانی دولتی ایران در نظر دارد به‌منظور تأمین بخشی از سرمایه در گردش مورد نیاز خود، اقدام به انتشار اوراق سلف موازی استاندارد گندم نماید.

اصطلاحات و واژگان

به‌منظور آشنایی بیشتر سرمایه‌گذاران با اصطلاحات به کار رفته در این امیدنامه، تعریف مختصری از اصطلاحات تخصصی ارائه می‌شود:

۱. **قرارداد سلف:** قراردادی است که به موجب آن کالا در زمانی مشخص در آینده تحویل گردیده و بهای آن در هنگام معامله و بر اساس دستورالعمل تسویه و پایایی بورس کالا (مصوب هیأت مدیره سازمان) پرداخت می‌گردد.
۲. **قرارداد سلف موازی استاندارد:** قراردادی است که در بازار مشتقه معامله می‌شود و بر اساس آن مقدار معینی از دارایی پایه بر اساس مشخصات قرارداد سلف موازی استاندارد به فروش می‌رسد. وجه قرارداد مذکور باید در هنگام معامله و طبق زمان‌بندی تعیین شده در مشخصات قرارداد، پرداخت و دارایی پایه در سررسید تحویل شود. در طول دوره معاملاتی قرارداد، خریداران می‌توانند به فروش قرارداد سلف موازی استاندارد به میزان خریداری شده به شخص دیگری اقدام نمایند. این دو قرارداد از هم مستقل هستند و فروشنده به استناد گواهی سلف موازی استاندارد، خریدار را به فروشنده اولیه جهت تحویل فیزیکی، حواله می‌دهد. در این حالت، پذیرنده حواله، مسئولیت مراجعه به فروشنده اولیه را پذیرفته و حق رجوع به فروشنده در معامله ثانویه را ندارد.

۳. اوراق سلف: سندی است که بیانگر مجموع دارایی خریدار از قراردادهای سلف می‌باشد. این ورقه در طول دوره معاملاتی مبنای انجام معاملات و در زمان سررسید، مبنای تسویه نقدی یا تحویل فیزیکی قرارداد سلف خواهد بود.
۴. اختیار فروش تبعی: اختیار معامله‌ای است که همراه با معامله سلف، از سوی عرضه‌کننده به خریدار داده می‌شود و بر اساس آن، اختیار فروش تعداد مشخصی از دارایی پایه به "قیمت اعمال" تعیین شده در مشخصات قرارداد در تاریخ سررسید به خریدار داده می‌شود. این اختیار به موجب قرارداد سلف موازی استاندارد منحصراً به خریدار آن انتقال می‌یابد.
۵. اختیار خرید تبعی: اختیار معامله‌ای است که حسب مورد، همراه با معامله سلف استاندارد، از سوی خریدار به عرضه‌کننده داده می‌شود که بر اساس آن عرضه‌کننده، اختیار خرید مقدار مشخصی از دارایی پایه به "قیمت اعمال" را در تاریخ سررسید خواهد داشت. تعهد موضوع قرارداد اختیار خرید تبعی به موجب قرارداد سلف استاندارد، منحصراً به خریدار آن انتقال می‌یابد.
۶. قیمت اعمال: قیمت توافقی خریدار و فروشنده در اختیار معامله برای خرید یا فروش دارایی پایه است که در مشخصات قرارداد قید می‌گردد.
۷. تحویل فیزیکی: تسلیم دارایی پایه قرارداد سلف در دوره تحویل، توسط عرضه‌کننده به دارنده اوراق سلف است.
۸. تسویه نقدی: تسویه نهایی قرارداد آتی به طور نقدی بر اساس آخرین قیمت تسویه روزانه یا قرارداد سلف موازی استاندارد به - طور نقدی بر اساس قیمت پایانی آخرین روز معاملاتی که منجر به سقوط تعهدات طرفین می‌شود.
۹. دوره تحویل: مدت زمانی است که در آن، کالای موضوع قرارداد طبق زمان‌های تعیین شده در اطلاعیه عرضه و مهلت‌های مقرر در این امیدنامه تحویل داده می‌شود.

فصل دوم - معرفی قرارداد سلف موازی استاندارد

مفهوم قرارداد سلف موازی استاندارد

سلف یکی از اقسام بیع است که بر اساس آن بهای کالا (ثمن) همزمان با انعقاد قرارداد پرداخت و اصل کالا (مثنی) در زمانی معین در آینده به خریدار تحویل می‌گردد. طبق نظر فقها اگر در قرارداد بیع برای تحویل کالا (مبیع) مدت تعیین گردد، معامله را «بیع سلف» می‌گویند.

طبق مبانی فقه شیعه و اهل سنت امکان معامله ثانویه قرارداد سلف در قالب قرارداد سلف موازی وجود دارد که در آن خریداران می‌توانند در بازار ثانویه، اوراق سلف را با همان مشخصات قرارداد اول معامله نموده و به‌طور کلی از معامله خارج گردند و خریدار جدید را به فروشنده اصلی ارجاع دهند. فروشنده نخست سلف (عرضه‌کننده)، با دریافت قیمت کالا، ورقه سلف را به خریدار می‌دهد که به سبب آن خریدار یا هر کسی که خریدار، وی را به عرضه‌کننده حواله دهد حق دارد در سررسید به عرضه‌کننده مراجعه کرده و مقدار معینی کالا تحویل بگیرد.

اینک خریدار سلف می‌تواند تا سررسید، منتظر بماند و نسبت به دریافت کالا اقدام کند یا با فروش سلف موازی، خریدار جدید سلف را جهت دریافت کالا به عرضه‌کننده حواله دهد و برای این منظور، ورقه سلف گندم را به وی واگذار کند. وی نیز یا تا سررسید منتظر می‌ماند و خود به دریافت کالا از عرضه‌کننده اقدام می‌کند یا بعد از فروش سلف موازی، با تحویل ورقه سلف، خریدار جدید سلف را جهت دریافت کالا به عرضه‌کننده حواله می‌دهد و این رویه می‌تواند تا سررسید، چندین مرتبه تکرار شود. از آن جهت که در قرارداد، کلیه مشخصات کالا شامل حجم، نوع، محل تحویل و سایر مشخصات قرارداد، معین و غیرقابل تغییر است و در بورس‌ها به‌عنوان بازار رسمی معامله می‌گردد سلف موازی استاندارد نامیده می‌شود.

ویژگی‌ها و مزایای اوراق سلف موازی استاندارد

قراردادهای سلف و اوراق مؤید آن دارای ویژگی‌ها و خصوصیات می‌باشند که در زیر به‌طور خلاصه به آن‌ها اشاره می‌گردد:

۱. مبتنی بودن بر دارایی

اوراق سلف، اوراقی مبتنی بر دارایی است (Asset Based Securities). به این معنا که ورقه سلف، دلالت بر مالکیت دارنده آن نسبت به حجم معینی دارایی با خصوصیات مشخص دارد. این گونه ابزارها که مبتنی بر دارایی هستند، در ادبیات مالی دنیا جزو مطمئن‌ترین ابزارهای تأمین مالی به‌شمار می‌روند.

۲. اوراق سلف به عنوان یکی از مصادیق صکوک

صکوک در ادبیات مالی اسلامی دارای ۳ مشخصه اصلی می باشد:

* مبتنی بر دارایی؛

* مبتنی بر یکی از عقود اسلامی؛

* قابل معامله و نقل و انتقال.

اوراق سلف نیز از آن جهت که مبتنی بر دارایی پایه می باشد و در قالب عقد اسلامی سلف منعقد می گردد و قابلیت معامله در بورس کالا را نیز دارا می باشد از مصادیق صکوک تلقی می شود.

۳. عدم پرداخت سود میان دوره‌ای

برخلاف سایر ابزارهای تأمین مالی موجود در بازار، اوراق سلف فاقد ویژگی پرداخت سودهای میان دوره‌ای است. بنابراین برای صاحبان پروژه‌ها و شرکت‌هایی که اقدام به انتشار این نوع اوراق می نمایند می توانند مانند تأمین مالی با بازپرداخت در سررسید تلقی شود که در این نوع تأمین مالی، شرکت می تواند پس از منتفع شدن از پروژه‌های موضوع انتشار، اقدام به بازپرداخت اوراق نماید.

۴. نقد شونده‌گی

قرارداد سلف موازی استاندارد به نقدشوندگی معاملات سلف کمک می کند. چرا که در قرارداد سلف، وجه معامله توسط خریدار پرداخت می شود و تا زمان سررسید، وی دسترسی به وجه و کالای مورد نظر را ندارد اما با انتشار سلف موازی، وی می تواند از مزیت نقدشوندگی قرارداد سود ببرد.

۵. تضمین حداقل و تعیین حداکثر سود در قرارداد سلف موازی استاندارد

یکی از ویژگی‌های بارز قراردادهای سلف موازی استاندارد، سود تضمینی در یک بازه مشخص است به نحوی که عرضه کننده / شرکت فارغ از تغییرات قیمتی کالای مبنای انتشار اوراق، می تواند نرخ حداکثری را برای تأمین مالی خود در نظر بگیرد که این امر، شرکت را مستقل از تأمین مالی صورت گرفته نسبت به تغییرات قیمتی، مصون می دارد. از سوی دیگر، سرمایه گذاران نیز فارغ از تغییرات قیمتی کالا می توانند انتظار حداقل انتفاع را از اوراق در دست خود داشته باشند.

۶. ابزاری برای پوشش ریسک

ریسک تولیدکنندگان

تولیدکنندگان به وسیله قراردادهای سلف موازی استاندارد می توانند قیمت کالای خود را در آینده از تغییرات قیمت مصون داشته و سود کسب نمایند. تولیدکنندگان به وسیله فروش قرارداد سلف موازی استاندارد می توانند تغییرات قیمت کالایی را که در آینده عرضه خواهند کرد مدیریت نمایند. آنان همچنین می توانند از تغییرات قیمت دارایی موضوع انتشار این قرارداد نیز منتفع گردند.

ریسک مصرف کنندگان

مصرف کنندگان دارایی پایه اوراق سلف از طرق خرید این اوراق می توانند خود را تا حد زیادی نسبت به تغییرات قیمتی دارایی پایه در آینده مصون نموده و با توجه به در نظر گرفتن حداقل سود تضمین شده بر اساس اختیار فروش تبعی، از کسب سود حاصل از سرمایه گذاری در اوراق نیز اطمینان یابند.

ریسک نقدشوندگی

این ابزار تأمین مالی نیز مانند سایر ابزارهای بازار سرمایه امکان معاملات دست دوم را دارد. این معاملات که در بازارهای متشکل خواهند بود جذابیت اوراق سلف را برای سرمایه گذارانی که نقدشوندگی اوراق بهادار برایشان اولویت دارد بیشتر می کند. همچنین الزام به حضور بازارگردان نیز ریسک عدم نقدشوندگی این اوراق را مرتفع ساخته است.

۷. برخورداری از معافیت مالیاتی

باتوجه به گردش کار معاملات سلف موازی استاندارد، عملاً خرید و فروش کالا تنها بین عرضه کننده و تحویل گیرنده انجام گرفته و مابقی معاملات میانی بین خریداران اوراق سلف موازی استاندارد در بورس، خرید و فروش اوراق بهادار محسوب و مطابق ماده ۷ "قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید در راستای تسهیل اجرای سیاست های کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی" (مصوب مورخ ۸۸/۰۹/۲۵ مجلس شورای اسلامی)، درآمد حاصل از نقل انتقال این اوراق از پرداخت مالیات بر ارزش افزوده معاف می باشد.

۸. بازدهی مطلوب نسبت به سایر فرصت های سرمایه گذاری

بازدهی مطلوب اوراق سلف موازی استاندارد در مقایسه با سایر فرصت های سرمایه گذاری در جدول ذیل نشان داده شده است.

نام اوراق بهادار	نرخ سود	بازده مؤثر*	
		مقاطع پرداخت سود	سالانه
اوراق سلف موازی	٪۱۰	۶ ماهه	٪۲۱
سپرده‌های کوتاه‌مدت بانکی	٪۱۵	ماهانه	٪۱۶،۰۸
اوراق مشارکت و صکوک	٪۱۸	ماهانه	٪۱۹،۵۶
اوراق مشارکت و صکوک	٪۲۰	سه ماه یکبار	٪۲۱،۵۵

* نحوه محاسبه بازده مؤثر به صورت ذیل است:

$$i_e = \left(1 + \frac{r}{t}\right)^t - 1$$

t = نرخ دوره‌های مرکب شده در سال
 r = نرخ بازده اسمی سالیانه

i = نرخ بازده دوره‌ای
 i_e = نرخ بازده مؤثر سالیانه

مشخصات قرارداد سلف

اطلاعات کلی قرارداد سلف موازی استاندارد گندم به شرح زیر است:

مشخصات کلی قرارداد

* دارایی پایه: گندم خوراکی؛

* مشخصات دارایی پایه: گندم خوراکی طبق استاندارد شماره ۱۰۴ سازمان ملی استاندارد که در امیدنامه ذکر شده است؛

* کاربرد و کانون مصرف: گندم را می‌توان به طرق مختلف از جمله تهیه نان، بیسکویت، شیرینی، کیک، اسپاگتی، ماکارونی و...

مورد مصرف قرار داد. از گندم در صنایع کاغذسازی، چسب‌سازی و همچنین در تهیه پودرهای لباسشویی نیز استفاده می‌گردد.

از سبوس و کاه آن نیز به عنوان خوراک دام استفاده می‌شود. انواع مختلف گندم برای مصارف مختلف مورد استفاده قرار

می‌گیرند. مثلاً گندم‌های نرم بهاره یا پاییزه برای مصرف در صنایع بیسکویت‌سازی، شیرینی‌پزی و کیک‌پزی مناسبند. در

حالی که گندم‌های سخت پاییزه و بهاره در نانوایی استفاده بیشتری دارند.

* حجم عرضه: حجم عرضه اولیه ۳،۲۰۰،۰۰۰ تن به شرط آن که ارزش کل اوراق از ۲۶،۵۰۰ میلیارد ریال بیشتر نباشد.

* روش عرضه اولیه: عرضه گسترده با قیمت ثابت؛

* سقف حجم هر سفارش: توسط بورس کالای ایران تعیین می‌شود؛

* نحوه قیمت‌گذاری: قیمت کشف شده در بورس کالای ایران تقسیم بر (نرخ اختیار فروش تبعی + ۱)

• شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی، متعهد شد گندم غیرمشمول فروش یارانه‌ای را قبل از انتشار اوراق تا زمان سررسید اوراق صرفاً از طریق بورس کالای ایران عرضه و معامله نموده و از هر گونه عرضه محصول مذکور در خارج از بورس اجتناب نماید تا قیمت گندم بر این اساس کشف گردد.

• در صورتی که ناشر اقدام به عرضه گندم در بورس کالا نکند، متعهد گردید حداکثر قیمت اختیار خرید مبنای تسویه اوراق قرار گیرد.

* نوع قرارداد: بانام، معاف از مالیات و قابل معامله در بورس کالای ایران؛

* واحد پولی اوراق: ریال؛

* حداقل اندازه هر قرارداد: یک برگ معادل ۱۰۰ کیلوگرم؛

* سقف حجم هر سفارش: توسط بورس کالای ایران تعیین می‌شود؛

* قیمت اعمال اختیار فروش: به ازای هر قرارداد به شرح زیر خواهد بود:

• قیمت عرضه اولیه به علاوه ۲۰ درصد سالیانه آن قیمت، به صورت روزشمار (با توجه به بازه زمانی عرضه تا سررسید اوراق)

* قیمت اعمال اختیار خرید: به ازای هر قرارداد به شرح زیر خواهد بود:

• قیمت عرضه اولیه به علاوه ۲۱ درصد سالیانه آن قیمت، به صورت روزشمار (با توجه به بازه زمانی عرضه تا سررسید اوراق)

* معاملات ثانویه: از طریق شبکه کارگزاران دارای مجوز معاملات سلف استاندارد و بر اساس ضوابط بورس کالا، ۱۰ روز پس از پایان مهلت عرضه اولیه؛

* حداقل سفارش انباشته بازارگردان: ۰٫۵ درصد حجم کل اوراق؛

* سقف تعهد معاملات روزانه بازارگردان: ۱ درصد حجم کل اوراق؛

* دامنه مظنه: ۲ درصد

* حداقل تعداد قرارداد برای تحویل فیزیکی: ۱۰۰ هزار قرارداد معادل ۱۰ هزار تن گندم؛

* تاریخ ارائه درخواست برای تحویل فیزیکی: تا ۱۰ روز پیش از سررسید قرارداد؛

• تنها دارندگان اوراق سلف مورد تأیید شرکت بازرگانی دولتی ایران که تا ۲۰ روز قبل از تاریخ سررسید اعلام می‌نمایند می‌توانند اعلام آمادگی تحویل کنند.

* **سررسید قرارداد:** متعاقباً همزمان با انتشار اطلاعیه عرضه اعلام خواهد شد.

* **دوره تحویل فیزیکی:** دوره یک‌ماهه پس از سررسید قرارداد.

محل مصرف منابع حاصل از انتشار اوراق سلف

شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران در نظر دارد در راستای تأمین نقدینگی لازم جهت سرمایه در گردش خود، اقدام به انتشار اوراق سلف موازی استاندارد نماید.

عوامل ریسک

علی‌رغم آن‌که تمهیدات لازم به‌عمل آمده است تا سرمایه‌گذاری در اوراق سلف موازی استاندارد سودآور و با حداقل مخاطره همراه باشد، این سرمایه‌گذاری نیز می‌تواند با ریسک‌هایی روبه‌رو شود. سرمایه‌گذاران باید پیش از تصمیم‌گیری در خصوص سرمایه‌گذاری، عوامل مطرح شده را مدنظر قرار دهند. این عوامل به شرح زیر می‌باشند:

* **ریسک تجاری:** به هرگونه نوسان نامطلوب در سود عملیاتی شرکت اطلاق می‌گردد. به‌طور مثال کاهش سطح فروش در نتیجه کاهش تقاضا برای گندم می‌تواند منجر به ریسک تجاری برای شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران شود. راهکار مصون‌سازی ریسک تجاری: لازم به ذکر است، همواره تقاضا برای گندم وجود دارد و همچنین امکان تحویل فیزیکی گندم در قرارداد سلف موازی استاندارد به دارندگان این اوراق پیش‌بینی شده است. از سوی دیگر، حجم عرضه اوراق سلف موازی استاندارد در مقایسه با ظرفیت شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران ناچیز می‌باشد. با توجه به موارد یادشده، ریسک تجاری در سطح بسیار پایین و قابل قبول، ارزیابی می‌گردد. از سوی دیگر توجه به این نکته لازم است که شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران یک شرکت دولتی محسوب می‌شود که این موضوع توان مالی و تجاری شرکت را بیش‌ازپیش نمایان می‌سازد.

* **ریسک کاهش قیمت گندم:** کاهش قیمت گندم در حالت عادی سبب زیان خریداران اوراق سلف خواهد شد. راهکار مصون‌سازی ریسک کاهش قیمت: با توجه به این‌که همراه با قرارداد سلف، اختیار فروش به خریدار ارائه می‌گردد و وی می‌تواند در صورت تمایل، گندم تحت تملک خود را به قیمت مشخص‌شده در قرارداد به شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران (عرضه‌کننده) بفروشد، بنابراین ریسک کاهش قیمت گندم برای دارندگان ورقه، پوشش داده می‌شود.

* **ریسک نرخ سود:** کاهش ارزش ورقه سلف گندم در نتیجه افزایش نرخ سود بدون ریسک بازار را ریسک نرخ سود گویند.

راهکار مصون سازی ریسک نرخ سود: نرخ باز خرید توسط بازارگردان طی دوره باقی مانده تا سررسید طبق نرخ اعلامی در این امیدنامه، ریسک افزایش نرخ سود بدون ریسک را پوشش می دهد.

* ریسک نقدشوندگی: دشواری در تبدیل اوراق سلف به وجه نقد را ریسک نقدشوندگی می نامند.

راهکار مصون سازی ریسک نقدشوندگی: این مخاطره سرمایه گذاری از طریق بازارگردانی صندوق سرمایه گذاری یکم کارگزاری بانک کشاورزی در طول دوره معاملاتی پوشش داده می شود. بنابراین ریسکی از این بابت، متصور نیست.

* ریسک نکول: عدم پایبندی به تعهدات، توسط عرضه کننده قراردادهای سلف را ریسک نکول می نامند.

راهکار مصون سازی ریسک نکول: مسئولیت صحت اجرای تعهدات موضوع قرارداد سلف بر عهده شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران می باشد. با توجه به این که شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران یک شرکت دولتی معتبر محسوب می شود و همچنین به دلیل این که دولت جمهوری اسلامی ایران و بانک کشاورزی ضامنت این اوراق را برعهده گرفته است (پیوست ۱ و ۲ امیدنامه) بنابراین ریسک نکول برای سرمایه گذاران تقریباً منتفی است.

حسابداری اوراق سلف

اهم موارد ثبت حسابداری اوراق سلف بر اساس ابلاغیه سازمان بورس و اوراق بهادار به شرح ذیل خواهد بود:

📌 در زمان انتشار اوراق سلف موازی استاندارد در حالت بدون اختیار و با فرض تحویل کالا یا تسویه نقدی و نیز انتشار اوراق سلف موازی استاندارد همراه با اختیار خرید و با فرض تحویل کالا یا تسویه نقدی، قصد عرضه کننده از انتشار اوراق، فروش کالا می باشد. در زمان تحویل کالا، عرضه کننده فاکتور فروش را بر اساس قیمت انتشار اولیه صادر می کند. خریدار اوراق سلف که با قصد سرمایه گذاری اقدام نموده است، این اوراق را به عنوان سرمایه گذاری سریع معامله و خریداری که با قصد تحویل گرفتن کالا اقدام نموده، مبالغ پرداختی را به عنوان پیش پرداخت خرید کالا (قلم غیر پولی) محسوب می کند. جریان های نقدی حاصل از انتشار اوراق سلف در دفاتر عرضه کننده در سرفصل فعالیت های عملیاتی، طبقه بندی می شود.

📌 در زمان انتشار اوراق سلف موازی استاندارد همراه با اختیار خرید و فروش با فرض تحویل کالا یا تسویه نقدی و نیز انتشار اوراق سلف موازی استاندارد همراه با اختیار فروش و با فرض تحویل کالا یا تسویه نقدی، قصد عرضه کننده از انتشار اوراق، تأمین مالی است. در زمان تحویل کالا، عرضه کننده فاکتور فروش را به قیمت روز کالا صادر می نماید. خریدار این اوراق، آن را به عنوان سرمایه گذاری سریع معامله تلقی می نماید. در پایان دوره مالی و نیز در زمان تحویل کالا یا تسویه قرارداد سلف، هزینه مالی تسهیلات - سلف متناسب با گذشت زمان در دفاتر عرضه کننده شناسایی می شود. جریان های نقدی حاصل از انتشار این گونه اوراق سلف در دفاتر عرضه کننده در سرفصل فعالیت های تأمین مالی طبقه بندی می شود.

🇮🇷 سرمایه‌گذاری در اوراق سلف موازی استاندارد به‌عنوان سرمایه‌گذاری جاری سریع‌المعامله طبقه‌بندی و ارزیابی آن در مقاطع گزارشگری مالی مطابق با مفاد استاندارد حسابداری شماره ۱۵ صورت می‌گیرد.

متقاضیان و علاقه‌مندان می‌توانند برای کسب اطلاعات بیشتر در خصوص نحوه گزارشگری مالی این اوراق از ابلاغیه سازمان بورس و اوراق بهادار در این خصوص بهره‌مند شوند.

فصل سوم - نحوه انجام معاملات

عرضه اولیه اوراق سلف موازی استاندارد گندم

قراردادهای سلف موازی استاندارد گندم توسط شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران به عنوان عرضه کننده با عاملیت کارگزاری بانک کشاورزی و بازارگردانی صندوق سرمایه گذاری یکم کارگزاری بانک کشاورزی به صورت گسترده با قیمت ثابت به عموم عرضه می شود.

سرمایه گذاران علاقه مند به خرید این اوراق می توانند با مراجعه به کارگزاری های دارای مجوز و پس از اخذ کد معاملاتی و بررسی و مطالعه شرایط مندرج در این امیدنامه، اقدام به خرید برگه های مذکور نمایند. به دلیل محدود بودن حجم اوراق انتشار یافته، اولویت تخصیص بر اساس ترتیب درخواست متقاضیان خواهد بود.

لازم به ذکر است که خریداران این اوراق می توانند پس از خرید اوراق و با تأیید کارگزار خریدار اقدام به دریافت اوراق موضوع این گزارش به صورت فیزیکی نمایند. اوراق مذکور تنها نشان دهنده تعداد اوراق در دسترس و قابل نقل و انتقال توسط خریدار می باشد و صرفاً جهت اطلاع چاپ می گردد. تسویه این اوراق توسط شرکت سپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه بر اساس حجم اوراق در دسترس خواهد بود.

شکل شماره (۱) فرآیند عرضه اولیه اوراق سلف گندم

معاملات ثانویه اوراق سلف موازی استاندارد گندم

قراردادهای سلف موازی استاندارد گندم پس از تبدیل شدن به اوراق سلف موازی استاندارد گندم، قابلیت معامله در بازار ثانویه را خواهند داشت. دارندگان ورقه سلف می‌توانند ۱۰ روز پس از اتمام عرضه اولیه با مراجعه به شبکه کارگزاران بورس کالا در سراسر کشور نسبت به فروش تمام یا بخشی از قراردادهای سلف خود اقدام نمایند. باتوجه به این که در این نوع اوراق سود بین دوره‌ای پرداخت نمی‌گردد به منظور افزایش جذابیت آن برای سرمایه‌گذاران سازو- کار بازارگردانی به نحوی طراحی شده که تفاوت حاصل از قیمت خرید (ارزش اسمی) و قیمت فروش بتواند بازدهی مناسبی متناسب با سایر فرصت‌های سرمایه‌گذاری (بازدهی سپرده بانکی) برای سرمایه‌گذار ایجاد نماید. به این معنا که اگر سرمایه‌گذار قبل از سررسید اقدام به فروش اوراق خود نماید، بازارگردان طبق قیمت‌های مندرج در جدول شماره ۱۱ متعهد به بازخرید اوراق خواهد بود.

قیمت‌های مندرج در جدول یادشده تحت عنوان تعهد خرید بازارگردان به گونه‌ای تعیین گردیده است که در صورت فروش اوراق طی دوره عمر اوراق بازدهی معادل ۱۹٪ روزشمار سالیانه برای سرمایه‌گذار ایجاد نماید. بدین ترتیب سرمایه‌گذاران می‌توانند با اطمینان خاطر در خصوص نقدشوندگی و دریافت حداقل سود تضمین شده، نسبت به سرمایه‌گذاری در این اوراق اقدام نمایند. در صورتی که خریداری برای ورقه به قیمتی معادل یا بالاتر از قیمت اعلامی بازارگردان در بورس کالا وجود داشته باشد، متقاضی فروش می‌تواند اوراق خود را به وی بفروشد ولی در صورت عدم وجود خریدار به قیمت مذکور، صندوق سرمایه‌گذاری یکم کارگزاری بانک کشاورزی به عنوان بازارگردان با قیمت‌های مشخص شده در جدول ذیل و پایگاه اطلاع‌رسانی کارگزاری بانک کشاورزی به آدرس www.agribourse.com که روزانه در تابلوی معاملات، مشخص خواهد گردید نسبت به بازخرید اوراق سلف اقدام می‌نماید.

جدول شماره (۱۱) قیمت‌های بازارگردانی

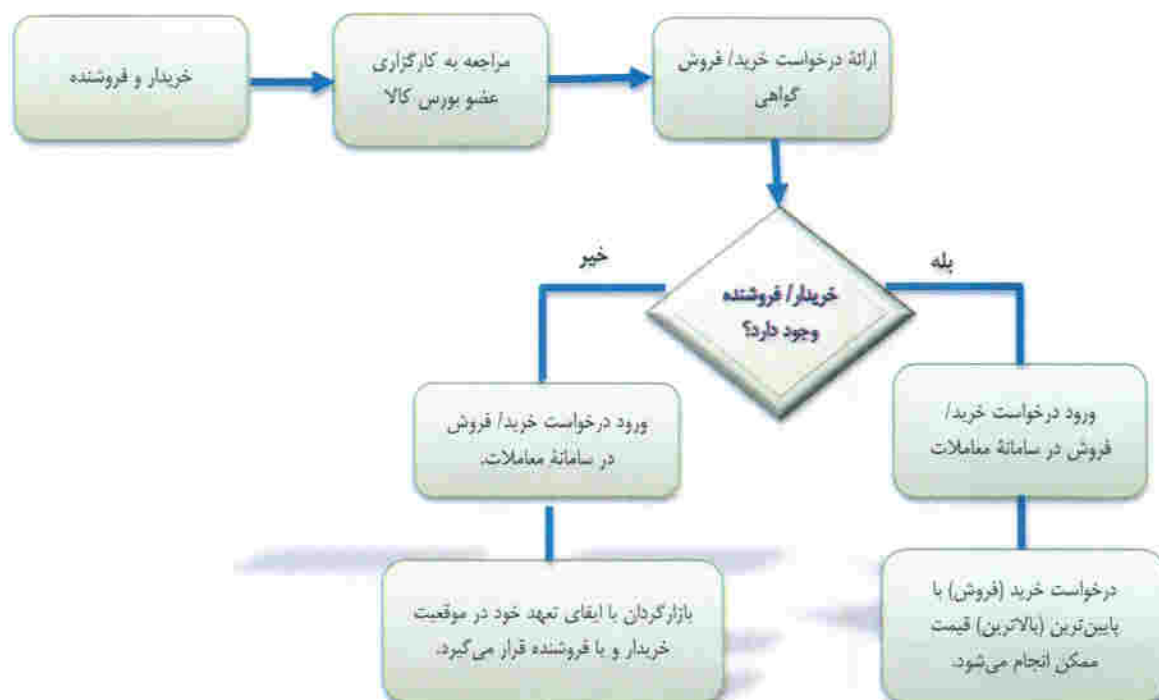
تعداد روز سرمایه‌گذاری از تاریخ اولین روز عرضه اوراق	قیمت باز خرید هر ورق سلف گندم با فرض قیمت عرضه به ارزش ریال ۱,۰۰۰,۰۰۰
۱	۱,۰۰۰,۵۲۱
۳۰	۱,۰۱۵,۶۱۶
۶۰	۱,۰۳۱,۲۳۳
۹۰	۱,۰۴۶,۸۴۹
۱۲۰	۱,۰۶۲,۴۶۶
۱۵۰	۱,۰۷۸,۰۸۲
۱۶۰	۱,۰۸۳,۲۸۸

➤ کارمزدهای کارگزاران جهت خرید و فروش معاملات ثانویه مطابق دستورالعمل شرکت بورس کالای ایران از خریداران و فروشندگان اوراق سلف کسر خواهد شد. کارمزدها توسط شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه از طرفین معامله کسر و در محاسبات پایاپای کارگزاران لحاظ می‌شود.

➤ سرمایه‌گذاران علاقه‌مند به خرید اوراق سلف موازی استاندارد گندم طی دوره معاملاتی می‌توانند نسبت به خرید اوراق از طریق شبکه کارگزاری بورس کالا در سراسر کشور اقدام نمایند. کارگزار خریدار موظف است وجوه لازم برای خرید را قبل از ثبت سفارش خرید از خریدار دریافت نماید تا یک‌روز پس از انجام خرید، تسویه را با شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه انجام دهد.

نمودار زیر فرآیند بازارگردانی در بازار ثانویه را به صورت ساده به تصویر کشیده است:

شکل شماره (۳) معاملات ثانویه اوراق سلف

فرآیند تسویه اوراق سلف موازی استاندارد گندم

در سررسید اوراق، دو حالت برای دارندگان برای تسویه وجود خواهد داشت:

تسویه نقدی

تسویه نقدی قراردادهای سلف موازی استاندارد در سررسید اوراق بر مبنای تغییرات قیمتی کالای مبنای انتشار، خواهد بود و در

این صورت می توان انتظار ۳ حالت تسویه نقدی را داشت:

تسویه نقدی با اعمال اختیار فروش توسط سرمایه گذاران:

این امر زمانی رخ خواهد داد که قیمت گندم در سررسید کمتر از "قیمت اعمال اختیار فروش تبعی" باشد. در این صورت

سرمایه گذاران می توانند از اختیار فروش خود استفاده کرده و نسبت به فروش قرارداد به قیمت "قیمت اعمال اختیار فروش تبعی"

به شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران اقدام نمایند.

تسویه نقدی با اعمال اختیار خرید توسط ناشر:

این امر زمانی رخ خواهد داد که قیمت گندم در سررسید بیشتر از "قیمت اعمال اختیار خرید تبعی" باشد. در این صورت شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران می‌تواند از اختیار خرید خود استفاده کرده و نسبت به خرید قرارداد به قیمت "قیمت اعمال اختیار خرید تبعی" از دارندگان اوراق، اقدام نماید.

تسویه نقدی بدون اعمال اختیار:

این امر زمانی رخ خواهد داد که قیمت گندم نسبت به قیمت اوراق در عرضه اولیه بین "قیمت اعمال فروش تبعی" و "قیمت اعمال خرید تبعی" تغییر کرده باشد. در این حالت ناشر اقدام به تسویه نقدی با قیمت روز گندم خواهد نمود.

خسارات

در صورت تأخیر شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران در تسویه نقدی در سررسید، وجه التزامی معادل سالانه ۲۳ درصد تعهد ایفا نشده به صورت روزشمار به دارندگان اوراق پرداخت خواهد شد.

تضامین اولیه

به موجب دستورالعمل معاملات اوراق سلف استاندارد، شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه، تضامین لازم را اخذ خواهد کرد. در صورت تخطی از تعهدات مذکور طبق امیدنامه، تسویه اصل و جرائم متعلقه بنا سرمایه‌گذاران از محل این تضامین انجام خواهد شد.

تسویه فیزیکی

➤ تنها دارندگان اوراق سلف مورد تأیید شرکت بازرگانی دولتی ایران که تا ۲۰ روز قبل از تاریخ سررسید اعلام می‌شود، می‌توانند اعلام آمادگی تحویل نمایند.

➤ دارندگان اوراق سلف اعلام شده توسط شرکت بازرگانی دولتی ایران که تمایل به تحویل فیزیکی دارند باید حداقل ۱۰ روز قبل از سررسید اوراق با ارائه درخواست خود به شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه، مراتب آمادگی خود را جهت تحویل دارایی پایه به این شرکت اعلام نمایند. دوره تحویل فیزیکی پس از زمان سررسید اوراق، شروع و به مدت یک‌ماه ادامه خواهد داشت. عدم ارائه درخواست جهت تحویل فیزیکی در دوره فوق به منزله انصراف خریدار از تحویل دارایی پایه و انجام تسویه نقدی خواهد بود.

➤ حداقل تعداد قرارداد جهت تحویل فیزیکی ۱۰۰ هزار قرارداد معادل ۱۰ هزار تن گندم می‌باشد.

➤ در صورتی که خریدار درخواست خود مبنی بر تسویه فیزیکی را در زمان مقرر اعلام نماید، باید در زمان سررسید نسبت به ارائه اوراق سلف، معادل میزان درخواست، اقدام کند. در غیر این صورت خریدار، حسب قوانین بورس کالا و موارد مندرج در امیدنامه باید خسارت وارده به شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران را جبران نماید.

شرایط لازم جهت تحویل فیزیکی کالا

➤ تنها دارندگان اوراق سلف مورد تأیید شرکت بازرگانی دولتی ایران که تا ۲۰ روز قبل از تاریخ سررسید اعلام می‌شود، می‌توانند اعلام آمادگی تحویل نمایند؛

➤ ارائه درخواست: ارائه درخواست مبنی بر تحویل فیزیکی به شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه تا ۱۰ روز قبل از سررسید اوراق؛

➤ حداقل قراردادهای لازم جهت تحویل فیزیکی: ۱۰۰ هزار قرارداد معادل ۱۰ هزار تن گندم؛

➤ مکان تحویل: انبارهای گندم تحت نظارت شرکت بازرگانی دولتی ایران با انتخاب شرکت بازرگانی دولتی ایران؛

➤ ارسال مستندات: متقاضی تحویل فیزیکی پس از تأیید شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه باید اطلاعات و مستندات لازم جهت تحویل فیزیکی کالا را طبق برنامه‌ریزی اعلامی از سوی ناشر به شرکت بازرگانی دولتی ایران ارسال نماید.

➤ حداکثر زمان تحویل کالا: تحویل فیزیکی کالا حداکثر تا یک‌ماه پس از سررسید، صورت خواهد پذیرفت.

گواهی آمادگی تحویل و نحوه ارسال آن

➤ قرارداد سلف موازی استاندارد پس از آخرین روز معاملاتی وارد دوره تحویل می‌شود و طرفین باید نسبت به طی فرآیند تحویل اقدام نمایند؛

➤ دوره تحویل از روز کاری بعد از آخرین روز معاملاتی شروع و تا پایان ماه قرارداد ادامه می‌یابد؛

➤ تنها دارندگان اوراق سلف مورد تأیید شرکت بازرگانی دولتی ایران که تا ۲۰ روز قبل از تاریخ سررسید اعلام می‌شود، می‌توانند اعلام آمادگی تحویل نمایند؛

➤ به دارندگان اوراق سلف اعلام شده توسط شرکت بازرگانی دولتی ایران که تمایل به تحویل فیزیکی دارند و ۱۰ روز قبل از سررسید اوراق، این تمایل را به شرکت ابراز نموده‌اند، گواهی آمادگی تحویل، ارائه خواهد شد؛

➤ پس از پایان مهلت ارائه گواهی آمادگی تحویل، شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه بر اساس اولویت زمانی، خریدارانی که می‌توانند کالا را تحویل بگیرند مشخص نموده و به کارگزاران اعلام می‌نماید.

➤ پس از ارائه گواهی تحویل توسط ناشر (شرکت بازرگانی دولتی ایران)، خریداران تا پایان عمر اوراق، امکان معامله اوراق سلف در دست خود را نخواهند داشت.

خسارات

بر اساس مفاد مواد ۲۵ و ۲۶ بخش پنجم دستورالعمل تسویه و پایایی معاملات بورس کالای ایران، خسارات ناشی از عدم ایفای تعهدات فروشنده به شرح ذیل می باشد:

- در صورت ارائه درخواست فسخ معامله طبق ضوابط مندرج در دستورالعمل یادشده و احراز عدم تحویل کالا از سوی فروشنده توسط شرکت سپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه، فروشنده مکلف است علاوه بر پرداخت اصل مبلغ تعهدشده مقادیر تحویل نشده قرارداد، خسارت فسخ و سایر هزینه های مصوب از جمله دوسر کارمزد بورس، کارمزد خریدار و فروشنده، دوسر کارمزد تسویه و دوسر حق نظارت سازمان را پرداخت نماید.

این مبلغ از محل وجوه یا وثایق فروشنده نزد شرکت سپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه و در صورت عدم تکافو، از محل وجوه یا وثایق کارگزار فروشنده تأمین خواهد شد. پرداخت این وجه به خریدار از طریق کارگزار خریدار و پس از کسر تعهدات وی در مقابل شرکت سپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه صورت می گیرد.

- خسارت فسخ موضوع بند ذکرشده عبارت است از ۵ درصد ارزش کالای تحویل نشده به قیمت معامله به علاوه ۰,۲۵ درصد مبلغ مقادیر تحویل نشده به صورت روزشمار و به ازای روزهای بین زمان واریز وجه معامله به حساب فروشنده یا کارگزار وی تا بازپرداخت مبلغ مقادیر تحویل نشده از سوی کارگزار فروشنده می باشد.

- در صورت ارائه درخواست تحویل با تأخیر، طبق ضوابط مندرج در دستورالعمل یادشده و احراز عدم تحویل کالا از سوی فروشنده توسط شرکت سپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه، فروشنده مکلف است ۰,۲۵ درصد مبلغ مقادیر تحویل نشده قرارداد را به صورت روزشمار به ازای روزهای تأخیر بین پایان زمان تحویل و تاریخ تحویل کالا به عنوان خسارت تأخیر، پرداخت نماید.

این مبلغ از محل وجوه یا وثایق فروشنده نزد شرکت سپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه و در صورت عدم تکافو، از محل وجوه یا وثایق کارگزار فروشنده تأمین خواهد شد. پرداخت این وجه به خریدار از طریق کارگزار خریدار و پس از کسر تعهدات وی در مقابل شرکت سپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه صورت می گیرد.

- تحویل با تأخیر پس از سررسید برای معاملات سلف امکان پذیر است. در صورت عدم تحویل کالا توسط فروشنده، خریدار می تواند از طریق کارگزار خریدار درخواست فسخ معامله را تا پایان آخرین روز مهلت یکماهه مذکور به شرکت سپرده گذاری

مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه ارائه نماید. در این صورت معامله مطابق ماده ۲۵ دستورالعمل مذکور فسخ خواهد گردید و وجوه پرداخت شده جهت خسارت تأخیر به عنوان بخشی از وجوه خسارت فسخ لحاظ خواهد شد.

- در صورت عدم ارائه درخواست فسخ به شرکت سپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه تا پایان آخرین روز مهلت یک ماهه موضوع این ماده، تعهدات طرفین ایفا شده تلقی می گردد.

فصل چهارم - معرفی ارکان

ارکان عرضه قرارداد سلف عبارتند از :

- ❖ عرضه کننده: شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران
- ❖ ضامن: دولت جمهوری اسلامی ایران و بانک کشاورزی
- ❖ متعهد خرید در عرضه اولیه و بازارگردان: صندوق سرمایه گذاری یکم کارگزاری بانک کشاورزی
- ❖ مشاور عرضه: شرکت کارگزاری بانک کشاورزی (سهامی خاص)
- ❖ عامل عرضه: شرکت کارگزاری بانک کشاورزی (سهامی خاص)

عرضه کننده (ناشر)

شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران

موضوع فعالیت و وظایف شرکت

موارد زیر از وظایف شرکت می باشد:

۱. سازماندهی، آماده سازی و واگذاری سهام دولتی شرکت های زیرمجموعه قابل واگذاری در راستای گسترش نقش بخش خصوصی و تعاونی و توسعه رقابت در فعالیتهای پشتیبانی و خدمات بازرگانی؛
۲. انحلال، واگذاری، تجدید سازمان، جابه جایی، انتقال وظایف و نیروی انسانی شرکت های زیرمجموعه در چارچوب قوانین و مقررات مربوط؛
۳. مشارکت و سرمایه گذاری در شرکت ها با رعایت قوانین و مقررات مربوط برای تولید، تجهیز و توسعه امکانات لازم برای گسترش شبکه تأمین، تدارک و حمل و نقل و توزیع کالاهای اساسی که مرتبط با موضوع شرکت باشد؛
۴. عضویت در کمیسیون موضوع لایحه قانونی راجع به خریدهای دولتی موضوع تهیه مواد اولیه و آذوقه عمومی از خارج از کشور مصوب ۱۳۵۸/۹/۲۴ شورای انقلاب؛
۵. ساماندهی، نظارت و انجام فعالیتهای بازرگانی لازم در راستای اجرای سیاست های تنظیم بازار و حمایت از تولید داخلی که توسط دولت اعمال می گردد و همچنین ارائه خدمات بازرگانی از قبیل واردات، خرید، تدارک تجهیزات، نگهداری، ذخیره سازی (انبار، سیلو و غیره)، آماده سازی، توزیع، فروش و صادرات کالاهای اساسی، حساس و ضروری و سایر کالاهای استفاده از شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران

ابزارهای متداول مانند بازارهای نقدی، بازارهای آتی، حق اختیار خرید و فروش همچنین ساخت و توسعه سیلوها و انبارهای ذخیره؛

۶. تحصیل اعتبار و وام از مؤسسات و بانک‌ها و همچنین پرداخت وام به اشخاص حقیقی و حقوقی به منظور نیل به اهداف شرکت طبق مقررات و آیین‌نامه‌های مربوط؛

۷. ارائه خدمات مالی، بازرگانی، آموزشی، پژوهشی و آزمایشگاهی از طریق شرکت‌های زیرمجموعه؛

۸. تهیه و تنظیم تعرفه خدمات پژوهشی و آزمایشگاهی و ارائه آن به مجمع عمومی جهت اتخاذ تصمیم؛

۹. نظارت بر تولید و توزیع کمی و کیفی آرد در سطح کشور؛

۱۰. مدیریت سهام و اداره شرکت‌های زیرمجموعه و اعمال مدیریت صحیح و هدایت آن‌ها برای افزایش بازدهی و بهره‌وری و استفاده مطلوب از امکانات آن‌ها و انجام بازرسی و حسابرسی‌های داخلی لازم؛

۱۱. مبادرت به هرگونه فعالیت که با هدف شرکت مرتبط باشد.

تاریخچه فعالیت

با استناد به ماده ۷ قانون تشکیل وزارت بازرگانی مصوب ۳۰ تیرماه ۱۳۵۳، شرکتی با عنوان "شرکت سهامی گسترش خدمات بازرگانی" تشکیل و اساسنامه آن در تاریخ ۱۲ تیرماه ۱۳۵۴ به تصویب رسید.

فعالیت‌های شرکت سهامی گسترش خدمات بازرگانی تا سال ۱۳۷۷ تحت همین نام ادامه داشت تا این‌که در این سال و سال‌های پایانی برنامه دوم و در طول برنامه سوم توسعه اقتصادی کشور (۸۳-۱۳۷۹) ۴ ادغام و انحلال، بر اساس مصوبات شورای عالی اداری و برنامه‌های توسعه‌ای کشور و با هدف تمرکز کامل امور بازرگانی دولتی در یک شرکت مادر تخصصی، به شرح ذیل به مرحله اجرا گذاشته شد:

ادغام اول: ادغام معاونت خدمات بازرگانی- از تشکیلات وزارت بازرگانی سابق- در شرکت سهامی گسترش خدمات بازرگانی و اصلاح نام آن به سازمان گسترش خدمات بازرگانی از خرداد ماه ۱۳۷۷.

ادغام دوم: انحلال شرکت سهامی قندوشکر کشور و انتقال و واگذاری وظایف و مأموریت‌های آن به سازمان گسترش خدمات بازرگانی از خرداد ماه ۱۳۷۷.

ادغام سوم: ادغام شرکت سهامی بازرگانی دولتی ایران در سازمان گسترش خدمات بازرگانی طبق مصوبه شماره ۱۳/۵۶۱ ط مورخ ۱۳۸۱/۲/۲۸ شورای عالی اداری و تغییر نام آن به شرکت بازرگانی دولتی ایران از خرداد ماه ۱۳۸۱.

ادغام چهارم: انحلال سازمان غله کشور در اجرای بند ۲ مصوبه شماره ۱۳/۵۶۱ ط مورخ ۱۳۸۱/۲/۲۸ شورای عالی اداری و انتقال و واگذاری وظایف و مأموریت‌های آن به شرکت بازرگانی دولتی ایران از اسفند ماه ۱۳۸۲.

از آن جا که شرکت بازرگانی دولتی ایران علاوه بر سیاست گذاری در زمینه تنظیم بازار و خرید و نگهداری و توزیع کالاهای اساسی، حساس و ضروری کشور، راهبری شرکت های تابعه خود، به منظور اجرای این سیاست ها و سایر تکالیف و سیاست های ابلاغی را برعهده دارد، لذا تحت عنوان " شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران " نامیده شده است.

انتقال به وزارت جهاد کشاورزی: در راستای اجرای قانون تمرکز وظایف و اختیارات مربوط به بخش کشاورزی در وزارت جهاد کشاورزی، مصوب ۱۳۹۱/۱۱/۲۴ مجلس شورای اسلامی و آیین نامه اجرایی شماره ۱۸۱۵۵۷/ت مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۶ مصوب هیأت وزیران و بخشنامه شماره ۷۷۲۵۶/ت مورخ ۱۳۹۳/۷/۸ معاون اول رئیس جمهور، شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران از تاریخ فوق به وزارت جهاد کشاورزی، منتقل و اکنون به عنوان زیرمجموعه این وزارتخانه، مأموریت ها و تکالیف حاکمیتی خود را انجام می دهد.

مشخصات اعضای هیأت مدیره

به موجب صورت جلسه هیأت مدیره، اشخاص زیر به عنوان اعضای هیأت مدیره و آقای علی قنبری به عنوان مدیر عامل شرکت بازرگانی دولتی ایران انتخاب شدند.

جدول شماره (۱۲) مشخصات اعضای هیأت مدیره شرکت بازرگانی دولتی ایران

نام	سمت
علی قنبری	رئیس هیأت مدیره و مدیر عامل
حسین ایرانشاهی	معاون اداری و مالی
حسن عباسی معروفان	معاون بازرگانی داخلی
حبیب مزروعی	معاون برنامه ریزی
عباس بذرافکن	معاون بازرگانی خارجی

مشخصات حسابرس

حسابرس و بازرس قانونی شرکت بازرگانی دولتی ایران، سازمان حسابرسی می باشد.

سرمایه شرکت

آخرین سرمایه شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران ۴۴,۹۷۱,۸۶۷ میلیون ریال می باشد.

وضعیت مالی شرکت

صورت های مالی ۳ ساله شرکت بازرگانی دولتی ایران در جداول ذیل آمده است.

جدول شماره (۱۳) ترازنامه شرکت بازرگانی دولتی ایران

شرح	۱۳۹۳ (میلیون ریال)	۱۳۹۲ (میلیون ریال)	۱۳۹۱ (میلیون ریال)
دارایی‌های جاری			
موجودی نقد	۴,۹۱۴,۴۱۱	۷,۶۵۴,۱۲۱	۱۵,۶۶۵,۰۴۳
حسابها و اسناد دریافتنی	۱۵,۹۳۸,۸۱۸	۷,۲۵۰,۳۸۵	۷,۰۹۴,۷۹۴
سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان	۱۳,۸۶۰,۶۳۲	۲۲,۰۴۴,۸۱۴	۳۰,۳۷۶,۴۹۶
سایر حسابها و اسناد دریافتنی	۴,۶۲۸,۳۵۴	۶,۷۶۷,۶۷۷	۲,۵۹۳,۷۳۳
موجودی مواد و کالا	۷۵,۳۱۵,۶۲۸	۴۱,۴۷۳,۸۹۰	۲۲,۴۵۵,۹۳۱
سفارشات و پیش‌پرداخت‌ها	۲۶۰,۸۹۵۲	۹,۹۸۳,۶۱۱	۴,۳۲۵,۵۱۷
جمع دارایی‌های جاری	۱۱۷,۲۶۶,۷۹۶	۹۵,۱۷۴,۴۹۸	۸۲,۴۱۱,۵۱۴
دارایی‌های غیرجاری			
دارایی‌های ثابت مشهود	۳۵,۱۹۱,۷۰۷	۱,۶۸۵,۰۷۲	۱,۷۰۲,۱۲۸
سرمایه‌گذاری بلندمدت	۲,۶۵۰,۸۱۸	۲,۶۵۰,۸۱۷	۲,۶۵۰,۸۱۷
دارایی‌های نامشهود	۳۴۰۸	۱۱۱,۹۱۴	۱۱۳,۶۷۷
سایر دارایی‌ها	۹۴,۹۲۰	۱,۳۷۰,۵۷۸	۲,۶۹۴
جمع دارایی‌های غیرجاری	۳۷,۹۴۰,۸۵۳	۵,۷۱۸,۴۸۲	۴,۴۶۹,۳۱۶
جمع دارایی‌ها	۱۵۵,۲۰۷,۶۴۹	۱۰۰,۸۹۲,۹۸۰	۸۶,۸۸۰,۸۳۰
بدهی‌های جاری			
حسابها و اسناد پرداختی تجاری	۲۸,۳۳۴,۳۴۰	۲,۱۹۴,۹۹۵	۱۰,۳۳۷,۱۷۰
سایر حسابها و اسناد پرداختی	۵۵,۹۳۱,۶۷۵	۳۵,۸۶۰,۷۳۶	۳,۹۸۱,۳۶۳
پیش‌دریافت‌ها	۲,۸۷۷,۰۴۵	۲,۵۳۱,۹۸۹	۲,۶۳۱,۹۱۵
ذخیره مالیات	۱,۹۸۹,۳۸۸	۸,۸۶۴,۷۹۱	۱۱۰,۱۶,۷۱۳
سود سهام پرداختی	۴۵۹,۱۳۲	۴۵۹,۱۳۲	۴۵۹,۱۳۲
تسهیلات مالی دریافتی	۶۳,۵۰۹,۸۲۰	۷۴,۱۵۴,۷۳۰	۵۴,۳۴۰,۷۳۴
جمع بدهی‌های جاری	۱۵۲,۹۹۱,۳۹۱	۱۲۴,۰۶۶,۳۷۳	۸۲,۷۵۷,۰۰۷
بدهی‌های غیرجاری			
ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان	۱۳۳,۶۰۳	۱۰۲,۴۱۳	۷۲,۵۴۴
جمع بدهی‌های غیرجاری	۱۳۳,۶۰۳	۱۰۲,۴۱۳	۷۲,۵۴۴
جمع بدهی‌ها	۱۵۳,۱۲۴,۹۹۴	۱۲۴,۱۶۸,۷۸۶	۸۲,۷۲۹,۵۵۱
حقوق صاحبان سهام			
سرمایه (۱,۴۹۵ سهم ده میلیون ریالی)	۱۴,۹۵۰	۱۴,۹۵۰	۱۴,۹۵۰
اندوخته سرمایه‌ای	۱,۵۵۰,۹۴۳	۱,۵۵۰,۹۴۳	۱,۵۵۰,۹۴۳
مازاد تجدید ارزیابی دارایی‌ها	۳۴,۹۸۷,۱۸۰	۱,۲۳۳,۷۵۱	۱,۲۳۲,۴۵۲
اندوخته قانونی	۱۴,۹۵۰	۱۴,۹۵۰	۱۴,۹۵۰
سایر اندوخته‌ها	۹,۳۶۰,۱۳۸	۹,۲۶۰,۶۶۷	۷,۰۳۸,۰۸۹
ذخیره تسعیر دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی	۳,۳۰۵,۲۶۰	۷۳۱,۱۷۶	۴۱۱,۴۵۵
زیان آبشسته	(۴۷,۰۵۰,۷۶۶)	(۳۶,۰۷۲,۳۴۳)	(۶,۲۰۵,۵۶۰)
جمع حقوق صاحبان سهام	۲۰,۸۲۶,۵۵۵	۲۳,۲۷۵,۹۰۶	۴,۰۵۱,۲۷۹
جمع بدهی‌ها و حقوق صاحبان سهام	۱۵۵,۲۰۷,۶۴۹	۱۰۰,۸۹۲,۹۸۰	۸۶,۸۸۰,۸۳۰

صورت سود و زیان سه دوره مالی اخیر شرکت به شرح زیر می باشد:

جدول شماره (۱۴) صورت سود و زیان شرکت بازرگانی دولتی ایران

شرح	۱۳۹۳ (میلیون ریال)	۱۳۹۲ (میلیون ریال)	۱۳۹۱ (میلیون ریال)
فروش خالص و درآمد ارائه خدمات	۶۳,۷۷۶,۱۶۲	۷۵,۲۵۰,۸۶۵	۴۶,۱۴۰,۲۹۸
جبران ضرر و زیان فروش گندم	۴۱,۰۰۰,۰۰۰	-	-
بهای تمام شده کالای فروش رفته و خدمات ارائه شده	۱۰۷,۲۱۷,۸۹۰	(۹۱,۴۲۸,۳۵۵)	(۴۹,۳۶۲,۳۴۵)
زیان ناخالص	(۲,۴۴۱,۷۲۸)	(۱۶,۱۷۷,۴۹۰)	(۳,۲۲۲,۰۴۷)
هزینه های فروش، اداری و عمومی	(۶۵۹,۱۵۱)	(۵۲۳,۳۵۳)	(۱,۲۲۰,۱۹۴)
خالص سایر درآمدها و هزینه های عملیاتی	(۷۲۶,۴۸۹)	(۶۸۶۶۹)	۱۰۳,۹۰۰
	(۸۸۵,۶۳۹)	(۵۹۲,۰۱۹)	۱,۱۱۶,۳۹۴
زیان عملیاتی	(۳,۳۲۷,۳۶۷)	(۱۶,۷۶۹,۵۱۱)	(۴,۳۳۸,۳۴۱)
هزینه های مالی	(۸,۱۴۰,۰۳۷)	(۳,۱۹۴,۴۳۷)	(۳,۱۹۴,۷۸۶)
خالص سایر درآمدها و هزینه های غیر عملیاتی	۴۶۸,۹۷۱	۵۹,۸۵۵	۳۷,۰۶۰
	(۷,۶۵۱,۰۵۵)	(۳,۱۳۴,۵۸۲)	(۳,۱۶۷,۷۲۶)
زیان خالص	(۱۰,۹۷۸,۴۳۳)	(۱۹,۹۰۴,۰۹۳)	(۷,۵۰۶,۰۶۷)

صورت جریان وجوه نقد شرکت برای سه دوره مالی اخیر به این شکل می باشد:

جدول شماره (۱۵) صورت جریان وجوه نقد شرکت بازرگانی دولتی ایران

شرح	۱۳۹۳ (میلیون ریال)	۱۳۹۲ (میلیون ریال)	۱۳۹۱ (میلیون ریال)
فعالیت های عملیاتی			
جریان خالص وجوه نقد ناشی از فعالیت های عملیاتی	(۲,۵۳۶,۱۸۴)	(۲۲,۴۹۴,۹۰۹)	(۱۹,۳۹۸,۴۹۱)
بازده سرمایه گذاری ها و سود پرداختی بابت تأمین مالی			
سود سهام پرداختی	۰	۰	(۱۲۶,۴۳۴)
سود سهام دریافتی	۵۲۵	۹,۲۴۴	۳,۹۹۲
جریان خالص ورود وجه نقد ناشی از بازده سرمایه گذاری ها و سود پرداختی بابت تأمین مالی	۵۲۵	۹,۲۴۴	(۱۲۲,۴۴۲)
مالیات بر درآمد			
مالیات بر درآمد پرداختی	(۱۵۰,۰۰۰)	(۳,۱۵۱,۹۱۸)	(۱,۳۲۳,۶۰۳)
فعالیت های سرمایه گذاری			
وجوه پرداختی جهت خرید دارایی های ثابت مشهود	(۸۰,۵۰۰)	(۳۴,۶۹۷)	(۱۲,۶۱۵)
وجوه حاصل از فروش دارایی های ثابت مشهود	۲۳۶,۰۴۷	۳۹,۹۷۸	۴۱,۷۳۷
وجوه حاصل از فروش دارایی های ثابت نامشهود	۰	۱,۷۶۳	(۱,۳۰۵)
جریان خالص ورود وجه نقد ناشی از فعالیت های سرمایه گذاری	۱۵۵,۵۴۶	۷,۰۴۴	۶,۸۱۷
جریان خالص خروج وجه نقد قیل از فعالیت های تأمین مالی	(۲,۵۳۰,۱۱۳)	(۲۴,۶۳۰,۵۳۹)	(۲۰,۸۳۶,۷۱۸)
فعالیت های تأمین مالی			
تسهیلات دریافتی از وزارت صنعت، معدن و تجارت	۰	۰	۱۰,۳۶۸,۱۷۲
دریافت تسهیلات مالی	۶۴۸,۳۸۷	۲۰,۵۵۵,۳۵۰	۳۷,۹۵۳,۹۲۰
بازپرداخت اصل تسهیلات مالی	(۸۵۷,۹۸۴)	(۳,۹۳۵,۷۳۳)	(۸,۲۸۶,۱۷۰)
جریان خالص ورود وجه نقد ناشی از فعالیت های تأمین مالی	(۲۰۹,۵۹۷)	۱۶,۶۱۹,۶۱۷	۳۰,۰۳۵,۹۲۲
خالص کاهش در وجه نقد	(۲,۷۳۹,۷۱۰)	(۸,۰۱۰,۹۲۲)	۹,۱۹۹,۲۰۴
مانده وجه نقد آغاز سال	۷,۶۵۴,۱۲۱	۱۵,۶۶۵,۰۴۳	۶,۰۹۲,۵۶۲
مانده وجه نقد پایان سال	۴,۹۱۴,۴۱۱	۷,۶۵۴,۱۲۱	۱۵,۶۶۵,۰۴۳

ضامن

دولت جمهوری اسلامی ایران

به موجب موافقت نامه شماره ۶۶۶۲۹۶ مورخ ۱۳۹۵/۰۵/۲۰ و شماره ۶۵۳۵۹۶ مورخ ۱۳۹۵/۰۶/۰۷ معاونت محترم رئیس

جمهوری و ریاست سازمان برنامه و بودجه کشور، در اجرای قانون تضمین خرید محصولات کشاورزی، در سقف بیش از ۱۹ هزار و پانصد میلیارد (۲۹,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال در سررسید عماهه از محل اعتبارات ردیف یارانه نان با شماره طبقه بندی ۱۹

۵۲۰۰۰۰ جدول شماره ۹ قانون بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور تضامین مربوطه ارائه شده و به استناد بندهای «ب» و «و» ماده ۲۲۴ قانون برنامه پنج ساله و در اجرای بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور، تخصیص اعتبارات هزینه‌ای فوق‌الذکر ابلاغ گردد. (پیوست ۱)

بانک کشاورزی

به استناد مصوبه هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۹۵/۰۶/۱۴ به پیشنهاد شماره ۷۱۳۳۵۱ مورخ ۱۳۹۵/۰۶/۱۳ سازمان برنامه و بودجه کشور و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران؛ در راستای تأمین نقدینگی مورد نیاز خرید تضمینی گندم سال ۱۳۹۵ به وزارت جهاد کشاورزی (شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران) اجازه داده می‌شود مبلغ بیست و نه هزار و پانصد میلیارد (۲۹,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال اوراق سلف موازی با سررسید شش ماهه و با عاملیت بانک کشاورزی و با ضمانت بازپرداخت اصل و سود آن توسط بانک مذکور منتشر نماید. (پیوست ۲)

مشاور عرضه و عامل عرضه

شرکت کارگزاری بانک کشاورزی

شرکت کارگزاری بانک کشاورزی به صورت سهامی خاص تأسیس شده و به شماره ۱۰۳۶۹۷ مورخ ۱۳۷۲/۱۲/۲۱ در اداره ثبت شرکت‌ها و مالکیت صنعتی تهران به ثبت رسیده است. این شرکت برای انجام معاملات کارگزاری در تاریخ ۱۳۷۳/۰۱/۳۱ در بورس اوراق بهادار فعالیت خود را آغاز کرد. در حال حاضر سرمایه ثبت شده و پرداخت شده شرکت ۵۰ میلیارد ریال می‌باشد. این شرکت یکی از بزرگ‌ترین شبکه‌های خدمت‌رسانی به سرمایه‌گذاران در میان شرکت‌های فعال در بورس اوراق بهادار و کالا می‌باشد.

کارگزاری بانک کشاورزی در معاملات کشاورزی، آتی، پتروشیمی و فلزات در رتبه‌های برتر قرار دارد. از دیگر خدمات آن می‌توان به مشاوره در زمینه تأمین مالی مشتریان (عرضه و پذیرش) و سبدگردانی اشاره کرد.

متعهد پذیرهنویسی و بازارگردان

صندوق سرمایه‌گذاری یکم کارگزاری بانک کشاورزی

صندوق سرمایه‌گذاری یکم کارگزاری بانک کشاورزی با خالص ارزش دارایی بیش از ۹۷,۰۰۰ میلیارد ریال، یکی از بزرگ‌ترین صندوق‌های با درآمد ثابت فعال در بازار سرمایه می‌باشد. مدیریت دارایی‌های صندوق که عمدتاً شامل اوراق بهادار با درآمد ثابت است؛ توسط مدیر سرمایه‌گذاری صندوق صورت می‌گیرد.

این صندوق قادر است به پشتوانه منابع و دارایی، مسئولیت رکن متعهد پذیرهنویس را در انتشار اوراق سلف گندم بر عهده بگیرد.

سلطان رئیس کشور

رئیس سازمان

سازمان برنامه و بودجه کشور

شماره: ۶۵۳۵۹۶
تاریخ: ۱۳۹۵/۰۶/۱۷
موضوع: ...

بسم تعالی

برادر ارجمند جناب آقای دکتر اکرمی
معاون محترم نظارت مالی و خزانه دار کل کشور - وزارت امور اقتصادی و دارایی

با سلام و احترام

به استناد بندهای "ب" و "و" ماده (۲۲۴) قانون برنامه پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران و در اجرای قانون
بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور، تخصیص اعتبارات هزینه‌ای ردیف متفرقه ذی ربط به شرح ذیل تعیین می‌گردد.

«اعتبارات به میلیون ریال»

شماره ردیف	عنوان ردیف	قبلی	افزایش	فعلی	توضیحات
۵۴۰۰۰۰-۱۹	یارانه نان	۳۰,۰۰۰,۰۰۰	۳۹,۵۰۰,۰۰۰	۳۹,۵۰۰,۰۰۰	افزایش تخصیص این ابلاغیه مربوط به بازپرداخت اوراق سلف موکزی استاندارد برای تامین نقدینگی خرید تضمینی گندم سال ۱۳۹۵ موضوع تصمین نامه شماره ۶۶۶۲۹۶ مورخ ۱۳۹۵/۵/۲۰ می باشد.

این ابلاغیه جایگزین ابلاغیه شماره ۷۰۰۲۰۰ مورخ ۱۳۹۵/۶/۷ می‌گردد.

محمد باقر نوبخت

شماره ۰۰/۱۰۷۳۰۰.....

تاریخ ۱۳۹۵/۶/۱۲.....

پوست ندارد

0001
0001

جمهوری اسلامی ایران

وزارت امور اقتصادی و دارایی

معاونت نظارت مالی و خزانه داری کل کشور

بسمه تعالی

جناب آقای دکتر محمدی

رئیس محترم سازمان بورس و اوراق بهادار

با سلام و احترام

در پاسخ به نامه شماره ۱۲۲/۱۱۳۴۱ مورخ ۱۳۹۵/۶/۱۱ با توجه به تخصیص صادره توسط سازمان برنامه و بودجه کشور به شماره ۶۵۳۸۹۶ مورخ ۱۳۹۵/۶/۷، تمهیدات لازم جهت پرداخت تخصیص فوق الذکر صورت خواهد گرفت. و با اولویت نسبت به سایر تخصیص های صادره در سررسید اقدام خواهد شد.

سید رحمت اله اکرمی
معاون نظارت مالی و خزانه دار کل کشور

شماره: ۱۳۹۵/۶/۲۳
تاریخ: ۲/۳۸۱۱۳
پوست:

معاون وزیر، رئیس هیأت مدیره و مدیر عامل

دورنگار آئی - حائز اهمیت

جناب آقای دکتر سلطانی نژاد
مدیر عامل محترم شرکت بورس کالای ایران
موضوع: درخواست انتشار اوراق سلف موازی استاندارد خرید گندم

سلام علیکم

احتراماً پیرو دورنگار شماره ۲/۳۸۱۱۳۶ مورخ ۹۵/۰۶/۲۳ بدینوسیله باطلاع میرساند وزارت جهاد کشاورزی (شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران) درخواست انتشار اوراق سلف موازی استاندارد گندم در مجموع به ارزش بیست و شش هزار و پانصد میلیارد ریال (۲۶,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) را داشته و اعلام می دارد اصل و سود این اوراق با عثایت به تعهد تضمین شماره ۶۶۶۲۹۶ مورخ ۹۵/۵/۲۰ و ابلاغیه تخصیص شماره ۶۵۳۸۹۶ مورخ ۹۵/۶/۷ دولت (معاون محترم رئیس جمهور و رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور) در سر رسید معین از سوی دولت پرداخت و بلافاصله از سوی شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران در وجه شرکت سپرده گذاری مرکزی پرداخت می گردد .

همچنین جهت کشف نرخ تسویه اوراق در سر رسید این شرکت متعهد می گردد کلیه گندم غیر مشمول فروش یارانه ای در اختیار خود را در صورت عدم وجود منع مقرراتی بصورت منظم و مستمر تا زمان سر رسید صرفاً از طریق بورس کالای ایران بر اساس قیمت های جاری بازار به فروش رساند و در صورت عدم وجود منع مقرراتی هیچ گونه عرضه و معامله گندم غیر مشمول فروش یارانه ای را در خارج بورس انجام نخواهد داد .

علی قنبری
۱۳۹۵/۶/۲۳

شماره: ۲,۳۸۱۱۴

تاریخ: ۱۳۹۵/۱۶/۲۳

پوست:

شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران

جمهوری اسلامی ایران
وزارت جهاد کشاورزی

"تعهدنامه"

بدینوسیله وزارت جهاد کشاورزی (شرکت بازرگانی دولتی ایران) به عنوان ناشر اوراق سلف موازی استاندارد گندم با مشخصات ذیل:

نوع اوراق	اوراق سلف موازی استاندارد گندم
تاریخ انتشار	براساس اطلاعیه عرضه بورس کالا
تاریخ سررسید	۶ ماه پس از روز انتشار
حجم اسناد پذیرش شده	۲۶,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰

تعهد می نماید جهت انجام پذیره نویسی و عملیات ایجاد قابلیت معامله ثانویه در سامانه پس از معاملات و پذیرش عاملیت پرداخت اصل مبلغ این اوراق توسط شرکت سپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه، موارد زیر را پذیرفته و رعایت نماید:

۱) ناشر تعهد می نماید بااستناد مصوبه شماره ۷۳۰۱۲/ت/۵۳۴۶۸ هـ مورخ ۹۵/۰۶/۱۶ هیأت محترم وزیران اصل مبلغ اوراق در سررسید نهایی را که به استناد نامه شماره ۶۵۳۸۹۶ مورخ ۱۳۹۵/۶/۷ معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور و نامه شماره ۵۵/۱۰۷۳۵۵ مورخ ۱۳۹۵/۶/۱۳ معاون نظارت مالی و خزانه دار کل کشور به موضوع انتشار اوراق سلف موازی استاندارد برای تامین نقدینگی خرید تضمینی گندم سال ۱۳۹۵ تخصیص یافته است را پیگیری و حداقل سه روز کاری قبل از سررسید به حساب شرکت سپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه واریز نماید تا توسط این شرکت به آخرین دارندگان اوراق پرداخت گردد. همچنین ناشر متعهد است تمهیداتی را بیاندیشد که مبلغ تخصیص یافته و واریز شده به حساب ناشر عیناً به حساب شرکت سپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه واریز گردیده و در صورتی که از نظر قانونی طلبکاری مدعی وجوه واریزی به حساب های ناشر باشد، خود راساً اقدام به تسویه نماید.

۲) ناشر تعهد می نماید کارمزد عملیات سپرده گذاری مرکزی و کارمزد واریز اصل مبلغ اوراق به حساب دارندگان اوراق در زمان سررسید را براساس صورتحساب ارائه شده توسط شرکت سپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه پرداخت نماید.

۳) در صورت خودداری ناشر از پرداخت به موقع وجوه تخصیص یافته ابلاغیه فوق الذکر و همچنین عدم اجرای بند ۳ مصوبه فوق الذکر هیأت محترم وزیران بابت تسویه در سررسید موضوع به موجب ماده ۱۵ قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید در هیأت داوران بازار اوراق بهادار قابل طرح می باشد و آرای صادره در این خصوص از طریق اجرای احکام دادگاه ها قابل اجرا خواهد بود و شرکت سپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه مسئولیتی در این خصوص ندارد.

۴) ناشر متعهد می گردد کلیه قوانین و مقررات حاکم بر بازار سرمایه را رعایت نموده و کلیه مجوزهای لازم از مراجع ذیصلاح مربوطه را اخذ نماید.

شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران

